
Aika 19.06.2023 klo 19:00 - 20:58
Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 29	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 30	Tilinpäätös 2022	5
§ 31	Tarkastusvaliokunnan arviointikertomus vuodelta 2022	9
§ 32	Henkilöstökertomus 2022	10
§ 33	Vuoden 2023 talouden ensimmäinen osavuosikatsaus kaupungin toiminnasta ja taloudesta	11
§ 34	Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeet vuosille 2024–2026	12
§ 35	Tilintarkastuspalvelun hankinta	15
§ 36	Espoon kaupunkiradan toteuttamista ja rakentamissuunnittelua koskevan sopimuksen muutoksen hyväksyminen	17
§ 37	Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuva 2023	23
§ 38	Lausunto Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman MAL 2023 -luonnoksesta sekä sen vaikutusten arviointiselostuksesta	25
§ 39	Valtuustoaloite pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseksi Asematiellä välillä Bredantie – Tunnelitie	31
§ 40	Kauniaisten Urheilupuisto Oy:n anomus ulkotenniskenttähankkeen tuesta	36
§ 41	Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen, roskiksia ja penkkejä Graniin	38
§ 42	Kasavuoren koulukeskuksen väistötilasuunnitelma, lisämääräaha-asia	41
§ 43	Valtuustoaloite	46

Allekirjoitukset

Tapani Ala-Reinikka
puheenjohtaja

Hanna Ormio
pöytäkirjanpitäjä

Camilla Sederholm
pöytäkirjantarkastaja

Pauli Tuohioja
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja asetetaan
yleisesti nähtäville

Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 26.06.2023

Kaupunginvaltuusto

§ 29

19.06.2023

Kokouksen järjestäytyminen

KV 19.06.2023 § 29

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Valtuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Valtuusto valitsi valtuutettu Camilla Sederholmin ja valtuutettu Pauli Tuohiojan pöytäkirjantarkastajiksi.

Kaupunginvaltuusto

§ 30

19.06.2023

Tilinpäätös 2022

KV 19.06.2023 § 30

99/02.06.01.00/2023

Lisätiedot:

talousjohtaja Mikael Boström, puh. 050 377 1228
laskentasuunnittelija Pauliina Aurala, puh. 050 411 1428
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain mukaan kaupunginhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös, joka käsittää konsernituloslaskelman, -taseen ja -rahoituslaskelman liitteineen.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa.

Kaupungin toimintatuotot kasvoivat noin 0,7 miljoonalla eurolla, eli 4,2 prosentilla, verrattuna edelliseen vuoteen. Kaupungin toimintakulut kasvoivat noin 1,6 miljoonalla euroa, mikä on vain 1,9 prosenttia, verrattuna edelliseen vuoteen.

Toimintakate - toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus – suureni 0,9 miljoonaa euroa, eli 1,3 prosenttia, verrattuna edelliseen vuoteen.

Verotulojen kokonaiskertymä oli yli 12,9 miljoonaa euroa, eli 17,3 prosenttia, suurempi kuin edellisenä vuonna. Kunnallisveroa kertyi melkein 12,3 miljoonaa euroa, eli 18,1 prosenttia, enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhteisövero kertyi yli 500 000 euroa, eli 27,4 prosenttia, ja kiinteistövero yli 100 000 euroa, eli 2,5 prosenttia, enemmän kuin edellisenä vuonna.

Vuosikate oli yli 14,3 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisenä vuonna.

Tilikauden tulos oli melkein 13,7 miljoonaa euroa ja se oli yli 14,4 miljoonaa euroa parempi kuin vuosi sitten. Tilikauden tuloksesta tehdään 10 000 000 euron investointivaraus Suomenkielinen koulukeskus –hankkeelle. Tämän jälkeen tilikauden ylijäämä on melkein 3,7 miljoonaa euroa. Ylijäämä on silti yli 4,4 miljoonaa euroa parempi kuin vuosi sitten.

Tilikauden ylijäämä siirretään taseen yli-/alijäämättilille.

Tilinpäätöksen liitteenä on myös listaus toimialojen päästövähennysohjelmissa käynnistetyistä ja toteutuneista toimenpiteistä. Toimialojen vuosittain koottavat päästövähennysohjelmat koottiin nyt kolmatta kertaa. Ohjelmien kautta tiekartan tavoitteet muutetaan konkreettisiksi tehtäviksi kattuen kaupungin kaikki toiminnot.

Kaupunginhallitus on 27.3.2023 § 60 hyväksynyt tilinpäätöksen, mutta sen jälkeen on käynyt ilmi, että lomapalkkavelan määrä tilinpäätöksessä on ollut liian pieni. Vuodenvaihteen Sarastia-järjestelmästä otettu lomapalkkavelkalaskelma osoitti 2,7 M€ ja tämä kirjattiin tilinpäätökseen. Tämä on kokonaisuudessaan huomattavasti pienempi summa kuin edellisinä vuosina tilinpäätöksessä, jolloin se on ollut 4,2–4,5 M€.

Myöhemmin on tarkemmissa tarkasteluissa käynyt ilmi, että raporttiajon lomapalkkavelan määrä on ollut puutteellinen, minkä vuoksi summa on jäänyt liian pieneksi. Henkilötason lomapalkkavelan listauksesta on pystytty todentamaan, että osa lomapalkkavelasta puuttuu. Tarkastelun perusteella on voitu todeta, että lomapalkkavelan määrä on tilinpäätöksessä olennaisesti liian pieni.

Sarastian kautta tai Sarastia järjestelmän kautta ei ole enää mahdollista saada lomapalkkavelkapoimintaa takautuvasti tai päivämäärää asettamalla. Sarastiasta on ajettu lomapalkkavelkalaskelman per 31.3.2023 ja kyseisen ajankohdan mukainen lomapalkkavelka oli 4,2 M€.

Jotta tilinpäätös olisi mahdollisimman oikein, olemme päätyneet tekemään siihen korjauksen lomapalkkavelan osalta 31.3.2023 tilanteen mukaan. Lomapalkkavelan määrä lisääntyy noin 1,5 M€ jo hyväksytyyn tilinpäätökseen nähden, eli menot lisääntyvät ja tämä heikentää toimintakatetta, vuosikatetta ja tulosta samalla summalla. Muutoksella ei sen sijaan ole kassavaikutusta.

Tilinpäätöksen uudet luvut ovat seuraavat:

Toimintatuotot ja -menot

Kaupungin toimintatuotot kasvoivat noin 0,7 miljoonalla eurolla, eli 4,2 prosentilla, verrattuna edelliseen vuoteen. Kaupungin toimintakulut kasvoivat noin 3,1 miljoonalla euroa, mikä on 3,6 prosenttia, verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintakate - toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus – suureni 2,4 miljoonaa euroa, eli 3,5 prosenttia, verrattuna edelliseen vuoteen.

Verotulot

Verotulojen kokonaiskertymä oli yli 12,9 miljoonaa euroa, eli 17,3 prosenttia, suurempi kuin edellisenä vuonna. Kunnallisveroa kertyi melkein 12,3 miljoonaa euroa, eli 18,1 prosenttia, enemmän kuin edellisenä vuonna. Yhteisövero kertyi

---

Kaupunginvaltuusto

§ 30

19.06.2023

---

yli 500 000 euroa, eli 27,4 prosenttia, ja kiinteistöveroä yli 100 000 euroa, eli 2,5 prosenttia, enemmän kuin edellisenä vuonna.

Vuosikate ja tulos

Vuosikate oli 12,8 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Tilikauden tulos oli melkein 12,2 miljoonaa euroa ja se oli yli 12,9 miljoonaa euroa parempi kuin vuosi sitten. Tilikauden tuloksesta tehdään 10 000 000 euron investointivaraus Suomenkielinen koulukeskus –hankkeelle. Tämän jälkeen tilikauden ylijäämä on melkein 2,2 miljoonaa euroa. Ylijäämä on silti investointivarauksen kanssaä yli 2,9 miljoonaa euroa parempi kuin vuosi sitten. Kaupunginhallitus on 8.5.2023 § 73 hyväksynyt kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen ja ehdottanut, että vuoden 2022 tilikauden ylijäämä 2 159 157,17 euroa siirretään taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

Liitteenä oleva tilinpäätös 2022 on luettavissa osoitteessa:

<https://www.kauniainen.fi/wp-content/uploads/2023/03/tp2022.pdf>

TARKASTUSVALIOKUNTA 24.5.2023 § 22

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt ja allekirjoittanut tilinpäätöksen 2022. Tilintarkastusyhteisö KPMG Julkistarkastus Oy on antanut tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2022 (**liite**).

Lisäksi tarkastusvaliokunta on esittänyt kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2022 tilinpäätös hyväksytään ja kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2022, edellyttäen, että valtuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksina mainitut talousarviopoikkeamat; olennaiseksi katsottava poikkeus on sosiaalipalvelut 0,8 milj. euroa (9,4 %).

Kaupunginhallitus:

Valtuusto päättää

- hyväksyä vuoden 2022 tilinpäätöksen,
- merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2022,
- hyväksyä tilintarkastuskertomuksessa tarkastuksen tuloksina mainitut talousarviopoikkeamat,

---

Kaupunginvaltuusto

§ 30

19.06.2023

- että vuoden 2022 tilikauden tuloksesta 12 159 157,17 euroa tehdään 10 000 000,00 euron investointivaraus Suomenkielinen koulukeskus –hankkeelle,

- että vuoden 2022 tilikauden ylijäämä 2 159 157,17 euroa siirretään taseen tilikauden yli-/alijäämätilille, sekä

- myöntää kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2022

.....

Valtuutetut Fredrik Waselius, Mikko J. Salminen ja Suvi Kiesiläinen käyttivät lyhyet ryhmäpuheenvuorot.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittely keskeytettiin ja asiat 3 ja 4 käsiteltiin ennen asian 2 käsittelyn loppuun viemistä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Tilinpäätös 2022
Tilintarkastuskertomus 2022

Kaupunginvaltuusto

§ 31

19.06.2023

Tarkastusvaliokunnan arviointikertomus vuodelta 2022

KV 19.06.2023 § 31

209/00.03.00/2023

Lisätiedot:

tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja Tuula Lehmuskoski, puh. 040 733 1109
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt vuoden 2022 arviointikertomusluonnosta kokouksissaan 13.4., 27.4., 11.5. sekä 16.5.2023. Tarkastusvaliokunta on 24.5.2023 § 23 hyväksynyt ja allekirjoittanut tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja päättänyt saattaa sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus on **liitteenä**.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto merkitsee tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2022.

.....

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämä asia käsiteltiin asian 2 käsittelyn ollessa keskeytyneenä.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja Tuula Lehmuskoski käytti lyhyen puheenvuoron.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet:

Arviointikertomus 2022

Kaupunginvaltuusto

§ 32

19.06.2023

Henkilöstökertomus 2022

KV 19.06.2023 § 32

167/01.00.02.01/2023

Lisätiedot:

henkilöstöjohtaja Maari Valli puh. 040 670 8856
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Henkilöstökertomus on yhteenveto menneestä toimintavuodesta ja keskeisimpien henkilöstöön liittyvien tunnuslukujen esittely.

Vuoden 2022 lopussa Kauniaisten kaupungin palveluksessa oli 817 henkeä, mikä on 51 henkeä enemmän kuin edellisenä vuotena. Henkilöstöstä vakituisessa palvelussuhteessa olevia oli 80 % ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 20 %. Määräaikaisen henkilöstön osuus oli suurin sivistystoimessa sekä sosiaali- ja terveystoimessa.

Sairauspoissaolkehitys oli positiivista; sairauspoissaolojen määrä väheni edelliseen vuoteen nähden ja oli 9,4pv/ hlö. Tämä on selvästi kuntasektorin keskiarvoa alempi luku.

Henkilöstön koulutuspäivien lukumäärä kasvoi edellisvuoteen nähden. Koulutuksista osa toteutui etäyhteydellä ja osa läsnäolo koulutuksina. Korona aika näytti, että osa koulutuksista on hyvä jatkossakin järjestää sähköisinä koulutuksina.

Vuoden aikana jatkettiin kaupungin toimintaohjeiden päivittämistä ja uudistamista.

Vuoden 2022 henkilöstökertomus jaetaan esityslistan **oheismateriaalina**.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto merkitsee vuoden 2022 henkilöstökertomuksen tiedoksi.

.....

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämä asia käsiteltiin asian 2 käsittelyn ollessa keskeytyneenä.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Oheismateriaali:

Henkilöstökertomus 2022

Kaupunginvaltuusto

§ 33

19.06.2023

Vuoden 2023 talouden ensimmäinen osavuosikatsaus kaupungin toiminnasta ja taloudesta

KV 19.06.2023 § 33

245/02.02.02/2023

Lisätiedot:

talousjohtaja Mikael Boström, puh. 050 377 1228

taloussuunnittelija Pauliina Aurala, puh. 050 411 1428

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupungin taloudesta ja toiminnasta laaditaan vuosittain kaksi osavuosikatsausta. Ensimmäinen katsaus raportoi huhtikuun ja toinen elokuun lopun tilannetta. Tämän ensimmäisen osavuosikatsauksen sisältöä on kevennetty talousarviossa linjattujen tavoitteiden mukaisesti siten, että strategiset tavoitteiden raportointi sekä tilinpäätösennusteet tuodaan vasta vuoden toiseen osavuosikatsaukseen.

Koko kaupungin taloudesta ja merkittävimmistä investointikohteista raportoidaan perinteisesti toteumavertailuin. Talouteen ja toimintaan yleisesti vaikuttavista seikoista sekä verotulojen kertymistä on katsauksessa tarkemmin. Tähän katsaukseen toimialat ovat tuoneet tiedot vain olennaista poikkeamistaan ja niiden taloudenraportointi on toteutettu grafiikan avulla.

Osavuosikatsaus 1/2023 jaetaan **oheismateriaalina**.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto merkitsee osavuosikatsauksen tiedoksi.

.....

Talousjohtaja Mikael Boström selosti osavuosikatsausta.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Oheismateriaali:

Osavuosikatsaus 1/2023

Kaupunginvaltuusto

§ 34

19.06.2023

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeet vuosille 2024–2026

KV 19.06.2023 § 34

293/02.02.00.00/2023

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh. 050 411 0163

talousjohtaja Mikael Boström, puh. 050 377 1228

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain mukaan valtuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä kunnan talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi. Samanaikaisesti valtuusto hyväksyy vähintään kolmea seuraavaa vuotta koskevan suunnittelukauden taloussuunnitelman. Talousarvio on tämän kauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää kunnan kaikista tulo- ja kiinteistöveroprosenteista. Ne tulee ilmoittaa verohallinnolle marraskuun puolivälin tienoilla.

Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelukaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen.

Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille 2024–2028. Investointiohjelmaa tullaan tarkastelemaan erikseen.

Talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kaupungin kehittämisstrategian, joka perustuu valtuuston 25.4.2022 hyväksymään Kauniaisten kaupunkistrategiaan vuosille 2023–2030. Vuosittaiset mitattavat tavoitteet asetetaan kunkin vuoden talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Toimialat työstävät ja tarkentavat talousarviovuoden tavoitteitaan em. pohjalta.

Käyttötalouden osalta on laadittu **liitteenä** olevat toimialakohtaiset kehukset. Luvuissa on huomioitu ruoka- ja puhdistuspalveluiden siirtyminen yleishallinnosta yhdyskuntatoimeen.

Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2023 talousarviota. Toimialat ovat tuoneet esille muutostarpeet verrattuna vuoden 2023 talousarvioon. Lisäykset vuoden 2023 kustannuksissa ovat pääosin yleishallinnossa (n. 1,3 miljoonaa euroa). Lisäykset koostuvat pääosin tietohallinnolle annetusta lisämäärärahasta (600 000 euroa) ja työmarkkinatuen kuntaosuudesta (arvioitu olevan 540 000 euroa), jonka osalta ei ollut talousarviovalmistelun yhteydessä tiedossa, että se jää kuntaan.

Lisäykset vuoden 2024 kustannuksissa ovat sivistystoimessa ja yhdyskuntatoimessa. Sivistystoimen suurimmat lisäykset kustannuksissa tulevat varhaiskasvatuksesta (180 600 euroa), suomenkielisestä opetustoimesta (175 000

euroa) ja ruotsinkielisestä opetustoimesta (111 000 euroa) Lisäykset koostuvat useista eri asiasta.

Yhdyskuntatoimen suurimmat lisäykset kustannuksissa tulevat HSL:n kuntaosuuden kasvusta (200 000 euroa) sekä ruoka- ja puhdistuspalveluiden raaka-aineiden sekä puhdistusaineiden hintojennoususta (145 000 euroa).

Tulopuolen suurimmat muutokset tulevat maaomaisuuden myynneistä (yhdyskuntatoimessa) jotka pienevät merkittävästi vuoden 2023 talousarviosta (1 238 375 euroa), tähän on vaikuttanut se, että kaavahankkeet ovat edenneet hitaasti.

Palkankorotukset on huomioitu kehysvalmistelussa siten että muutos vuoden 2023 talousarviosta on lisätty vuoden 2024 palkkakustannusten päälle.

Vuoden 2024 verotulojen perustana on Kuntaliiton 14.4.2023 päivittämä veroennustekehikko. Veroennustekehikon verotuloennustetta (27 937 tuhat euroa) on pyöristetty 28 miljoonaan euroon.

Valtionosuuksien perustana on käytetty peruspalveluiden osalta VM:n 5.4.2023 julkistamia ennakkollisia valtionosuuslaskelmia vuodelle 2024 ja OKM:n osuuden osalta vuoden 2023 valtionosuuksia.

Kauniaisten kaupungin suhteellinen osuus muutosvaiheessa voi vielä jonkin verran muuttaa valtionosuuden kokonaisuutta. Verotulot ja valtionosuudet tulevat tarkentumaan vielä syksyllä.

Vuoden raamin 2024 huonoon tulokseen vaikuttavat muutama eri tekijä. Näitä ovat mm. erittäin kalliit työmarkkinaratkaisut, jotka nostavat huomattavasti henkilöstökuluja sekä tänä että ensi vuonna, nouseva poistotasoa, aikaisemmin arvioitua heikompina toteutuvat valtionosuudet, ja vuoden 2023 talousarviossa syksyksi 2023 sivistystoimeen tehdyt vakanssilisäykset, joiden kustannusvaikutukset toteutuvat koko vuoden osalta vuodesta 2024 lähtien. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta tulos on painumassa selvästi negatiiviseksi, vaikka toimialojen vakanssilisäystoiveet on yhtä lukuun ottamatta poistettu raamiehdotuksesta.

Jotta kaupungin talous voisi taas pidemmällä aikavälillä saavuttaa tasapainotilan, on syksyn 2023 aikana syytä laatia monivuotinen tasapainottamisohjelma. Tasapainottamisohjelmassa linjataan toimenpiteet ja aikataulu, joiden pohjalta talouden tasapaino ja rakenteellisen tuloksen osalta +-0-taso taas saavutetaan.

Kaupunginhallitus päätti 29.5.2023 (§ 87) edellyttää, että kaupunginhallitukselle tuodaan hyväksyttäväksi sivistystoimen sisäinen raami ennen valiokuntien talousarviokäsittelyä. Opetuksen talousarvion tulee perustua lapsikohtaiseen budjetointiin.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto merkitsee talousarviota ohjaavat laadintaohjeet tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto

§ 34

19.06.2023

.....

Talousjohtaja Mikael Boström selosti talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeita, erityisesti vuoden 2024 kehystä.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet:

Toimialakohtaiset kehukset 2024

Kaupunginvaltuusto

§ 35

19.06.2023

Tilintarkastuspalvelun hankinta

KV 19.06.2023 § 35

210/02.08.00.00.00/2023

Lisätiedot:

tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja Tuula Lehmuskoski, puh. 040 733 1109
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupungin vuonna 2019 tekemä sopimus tilintarkastuspalveluista KPMG Julkistarkastus Oy:n kanssa päättyy kun tilikauden 2022 tilintarkastuskertomus on annettu ja kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tilinpäätöksen, eli todennäköisesti 19.6.2023.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Kuntalain 122 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Tilintarkastuspalvelun hankinta vuonna 2023 alkavalle tilikaudelle on viivästynyt eikä kilpailuttamalla ole mahdollista saada uutta sopimusta voimaan heti nykyisen sopimuksen päätyttyä.

Nykyiseltä palveluntuottajalta on tiedusteltu halukkuutta jatkaa nykyistä sopimusta voimassa olevin ehdoin vuodella, eli tilikauden 2023 osalta.

Yhtiö on ilmoittanut olevansa kiinnostunut uusimaan sopimuksen yhden vuoden sopimuskaudella nykyisillä sopimusehdoilla, mutta hinnan osalta on esitetty noin 10 % hinnantarkistusta. Sopimuskauden aikana kustannukset ovat nousseet merkittävästi. Verrokkina voidaan käyttää ansiotasoindeksiä (Lakiasiat, laskentatoimi ja konsultointi), jonka perusteella hinnat ovat nousseet 14 %. Yhtiö on siksi esittänyt lakisääteisen tilintarkastuksen hinnaksi (kaupunki ja tytäryhtiöt) 650 euroa / päivä (nykyinen 592,50 euroa / päivä) ja sihteeritehtävistä 90 euroa / tunti (nykyinen 82 euroa / tunti).

Todettakoon, että voimassa olevan sopimuksen mukaan hinnat ovat olleet kiinteinä voimassa koko sopimuskauden. Nykyisen tilintarkastuspalvelun arvo on sopimuskauden aikana ollut hieman alle 30 000 euroa vuositasolla.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 25 §:n ja 99 §:n perusteella yli 60 000 euron arvoiset palveluhankinnat pitää kilpailuttaa mainitun lain mukaisesti. Huomioon ottaen yhtiön ilmoittaman hinnan ja voimassa olevan

---

Kaupunginvaltuusto

§ 35

19.06.2023

---

sopimuksen aikana vuosittain maksetut palkkiot, ei ole tarpeen kilpailuttaa yhtä vuotta koskevaa sopimusta hankintalain mukaisesti.

Kaupungin sisäisen hankintaohjeistuksen mukaan voidaan tehdä pienhankinnoissa suora hankinta silloin kuin perustelluista syistä on järkevämpää tehdä suora hankinta kuin kilpailuttaa pienhankinta. Sallittuna esimerkkinä on muun muassa mainittu, että sopimustoimittajan kanssa tehty sopimus jatketaan sopimuskauden päätyttyä rajoitetun ajan.

Kesken tilikautta koskevaa tarkastustyötä ei ole tarkoituksenmukaista vaihtaa palveluntuottajaa. Nykyinen palveluntuottaja on hoitanut tilintarkastuksen ammattitaitoisesti ja asiantuntevasti. Esitetty hinnankorotus on hyväksyttävissä.

Edellä olevan perusteella esitetään, että hyväksytään nykyisen palveluntuottajan antama tarjous ja että kaupunki uusii sopimuksen tämän kanssa yhden vuoden sopimuskaudella nykyisillä sopimusehdoilla lukuun ottamatta hintaa, joka sovitaan lakisääteisen tilintarkastuksen (kaupunki ja tytäryhtiöt) osalta olevan 650 euroa / päivä ja sihteeritehtävien osalta olevan 90 euroa / tunti.

Tarkastusvaliokunta:

Valtuusto päättää hyväksyä KPMG Julkistarkastus Oy:n tilikauden 2023 tilintarkastuspalveluista jättämän tarjouksen, ja päättää, että kaupunki uusii sopimuksen tämän kanssa yhden vuoden sopimuskaudella nykyisillä sopimusehdoilla lukuun ottamatta hinnan osalta, joka sovitaan lakisääteisen tilintarkastuksen (kaupunki ja tytäryhtiöt) osalta olevan 650 euroa / päivä ja sihteeritehtävien osalta olevan 90 euroa / tunti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu:

KPMG Julkistarkastus Oy

Kaupunginvaltuusto

§ 36

19.06.2023

Espoon kaupunkiradan toteuttamista ja rakentamissuunnittelua koskevan sopimuksen muutoksen hyväksyminen

KV 19.06.2023 § 36

145/10.03.01.01.02/2021

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
kaupunginjohtaja Christoffer Masar, puh. 050 411 0163
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen MAL-sopimus on allekirjoitettu 8.10.2020. MAL-sopimuksen mukaan "Valtio käynnistää Espoon kaupunkiradan Leppävaara-Kauklahti toteuttamisen ratasuunnitelman mukaisesti. Valtion rahoitusosuus hankkeen toteuttamiskustannuksista on 50 %, enintään kuitenkin 137,5 miljoonaa euroa. Kuntien rahoitusosuus hankkeen toteuttamiskustannuksista on 50 %, enintään kuitenkin 137,5 miljoonaa euroa. Toteutuspäätöksen yhteydessä valtio ja kunnat tekevät kustannustenjakosopimuksen."

Kauniaisten kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 23.11.2020 § 63 sopimuksen Espoon kaupunkiradan toteuttamisesta ja rakentamissuunnittelun laatimisesta (Kauniaisten ja Espoon kaupungit, Väylävirasto) sillä edellytyksellä, että Kauniaisten ei tarvitse osallistua kattohinnan 27,5 milj. euroa ylittäviltä osin ja edellytyksellä, että muut sopimuksen osapuolet hyväksyvät sopimuksen ja edellä mainitun Kauniaisten vaatimuksen. Linkki asian käsittelyyn ohessa: <https://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20203019-2>

Osapuolet allekirjoittivat sopimuksen 14.1.2021. Kesäkuussa 2022 osapuolet allekirjoittivat sopimuksen, joka tarkentaa kaupunkiradan rakentamisen vastuita sekä kaupunkien erilliskohteiden toteutusta (**oheismateriaali**).

Hankkeen kokonaiskustannusarvio sopimushetkellä oli 275 milj. euroa sisältäen hankevarauksen kustannusnousulle. Sopimuksen mukaan valtion rahoitusosuus hankkeen toteuttamiskustannuksista on 50 %, enintään kuitenkin 137,5 milj. euroa (alv 0 %), Espoon kaupungin osuus on 40 %, enintään kuitenkin 110 milj. euroa (alv 0 %) ja Kauniaisten kaupungin osuus on 10 %, enintään kuitenkin 27,5 milj. euroa (alv 0 %).

Lisäksi sopimuksessa tarkennetaan hankkeen rakentamissuunnittelun toimintatapoja ja rakentamissuunnittelun tekemistä 9.10.2015 hyväksytyn ratasuunnitelman mukaisessa laajuudessa. Hankkeen rakentamissuunnittelun kustannusten arvioidaan olevan enintään 22 milj. euroa (alv 0 %) ja ne sisältyvät ylempänä mainittuihin hankkeen toteuttamiskustannuksiin.

Kaupunkiradan rakentamissuunnittelu on käynnistynyt alkuvuodesta 2021 ja valmistuu 2023. EU on myöntänyt suunnitteluun avustusta, joka kattaa 50 % tukikelpoisista kustannuksista.

Mikäli on riski siitä, että suunnittelun tai toteutuksen kustannusarvio ylittyisi, sopimus edellyttää osapuolia neuvottelemaan keskenään ensisijaisesti siten, etteivät hankkeen kokonaiskustannukset ylitä. Vastuu hankkeen kustannusvalvonnasta kuuluu sopimuksen mukaisesti ensisijaisesti Väylävirastolle, jonka on raportoitava kaupungeille säännöllisesti sekä vastattava asioiden kattavasta esittelystä.

Ratasuunnitelman mukaisessa ratkaisussa on kaksi lisäraidetta nykyisten raiteiden vieressä välillä Leppävaara-Kauklahti. Lopputilanteessa kaksi eteläisintä raidetta on tiheään kaupunkijunaliikenteen käytössä ja kaksi pohjoisinta raidetta nopeamman lähiliikenteen ja Turun suunnan kaukoliikenteen käytössä. Suunnitelmassa on esitetty Kilon, Keran, Kauniaisten, Koivuhovin, Tuomarilan, Espoon keskuksen sekä Kaukalahden liikennepaikkojen kehittäminen, yhteydet muuhun maankäyttöön sekä liityntäpysäköinti.

Ratasuunnitelman ohessa on suunniteltu myös pyöräilyn laatukäytävä radan läheisyyteen.

Sopimus ei sisällä ratasuunnitelmassa esitettyjen, mutta siihen kuulumattomien, pyöräilyn laatukäytävän tai kaupunkien erilliskohteiden suunnittelua. Kaupungit sitoutuvat edistämään näitä radan rakentamissuunnittelun aikataulun edellyttämällä vaiheistuksella. Niiden suunnittelusta ja yhteensovittamisesta ratahankkeen kanssa laaditaan erillinen sopimus.

Hankkeesta laaditaan myöhemmin erillinen tarkempi rakentamisen toteutussopimus, jossa sovitaan hankkeen toteuttamisen vaatimista toimenpiteistä, rahoituksesta ja toteutettavien rakenteiden omistajuudesta sekä kunnossapitovastuusta.

Selostus hankkeen kustannuksista ja sen jatkamisen edellytyksistä

Maailmantilanteen muuttuminen on vaikuttanut merkittävästi Espoon kaupunkiradan kustannusarvioihin. Jo COVID-19-pandemian vaikutus oli merkittävä, mutta vielä tuolloin rakentamis- ja työvaihesuunnittelun etenemisen yhteydessä tehdyt linjaukset näyttivät riittäviltä siihen, että myönnetty rahoitus olisi realistinen ja edelleen riittävä. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan nosti kuitenkin kustannustasoa rajusti kesän 2022 aikana.

Maarakennuskustannusindeksin (MAKU-kokonaisindeksi) muutos vuoden 2021 kesäkuusta vuoden 2022 lokakuuhun oli 18 %. Indeksillä (MAKU 128, 2005=100) korjattu hankkeen kustannusarvio lokakuussa 2022 oli 327 milj. euroa. Väylävirasto on linjannut, että useampivuotisten rakennushankkeiden rahoitusta ja kustannusarvioita laadittaessa olisi syytä käyttää indeksiä MAKU 140; 2015=100, jolloin indeksikorjattu kustannusarvio olisi 357 milj. euroa. Todettakoon, että hankkeen hyväksymisestä päätettäessä vuonna 2020 indeksikorjattu kustannusarvio oli 255 milj. euroa.

Yleisen kustannustason nousun ohella hankkeen sisällössä tai olosuhteissa ei ole havaittu kustannuksia oleellisesti nostavia tekijöitä. Hankkeen vastuuhenkilöt arvioivat, että huolellisella rakentamis- ja työvaihesuunnittelulla sekä markkinavuoropuhelulla on saatu ja saadaan edelleen aikaiseksi kustannuksia alentavia vaikutuksia. Näiden kustannusvaikutusten arvioiminen ennen rakentamissuunnittelun ja sitä kautta saatavan kustannusarvion etenemistä on kuitenkin toistaiseksi hankalaa. Alentavat vaikutukset eivät riitä kumoamaan kustannustason nousun vaikutusta.

Espoon kaupunkiratahankkeen suunnitteluun on aiemmin mainitusti saatu CEF-tukea ja tukea tullaan hakemaan myös rakentamiselle. Tuki voi olla maksimissaan 30 % tukikelpoisista rakennuskustannuksista. Tukipäätös on kuitenkin tiedossa aikaisintaan kesäkuussa 2024. Mahdollisen tuen määrään vaikuttavat useat kriteerit, joten tukisumman tarkka arviointi on tässä vaiheessa vaikeaa.

Kustannustason nousua on käsitelty Väyläviraston, kaupunkien ja HSL:n muodostamassa hankkeen ohjausryhmässä. Ohjausryhmä on todennut, että kustannustason voimakkaan nousun vuoksi ei enää ole realistista arvioida aiemmin myönnetyn rahoituksen riittävän alkuperäisen laajuuden toteuttamiseksi. Urakkahankinnat on tarkoitus suorittaa porrastaen kesästä 2023 alkaen vuoden loppuun mennessä. Hankkeen rakentaminen on jaettu neljään alueurakkaan (AU).

Toteutussopimuksen mukaisesti osapuolet ovat neuvotelleet mahdollisuuksista jatkaa hankkeen valmistelua ja järjestää sille tarvittava rahoitus. Jotta rakentamisen aikataulu turvataan ja siten mahdollistetaan myös uuden CEF-tuen toteutumisen edellytykset, tulee rahoitus olla varmistettuna vuoden 2023 kesäkuun loppuun mennessä. Vaihtoehtoina on tarkasteltu alkuperäisen sisällön karsimista, toteutuksen vaiheistamista, hankkeen toteutuksen aikataulumuutosta ja lisärahoituksen hakemista.

Hankkeen laajuudessa tai laatutasossa ei ole sellaista sisältöä, jonka tasonlaskulla voitaisiin oleellisesti vaikuttaa hankkeen kustannuksiin. Suunnittelua on ohjattu täyttämään Euroopan komission asetuksien sekä kansallisten määräysten vaatimukset, mutta välttämättä korkeampi laatutaso. Mahdollisia kokonaan pois jätettäviä kohteita on arvioitu olevan kaksi: rataosuus Espoo-Kauklahti (päivitetty kustannusarvio 52 M€) ja Kauniaisten liityntäpysäköintilaitos (8-10 M€). Todettakoon, että vuonna 2021 allekirjoitetussa sopimuksessa on erikseen todettu, että Kauniaisten aseman liityntäpysäköintilaitos ei ole erilliskohde, vaan sisältyy hankkeeseen.

Rakentamisen aikataulun turvaamiseksi olisi mahdollista vaiheistaa toteutusta niin, että priorisoidaan ensisijaiseksi sisällöksi osuus Leppävaara-Espoo, ja jätetään optio-osuuksiksi Kauniaisten pysäköintilaitos ja osuus Espoo-Kauklahti, joiden toteuttamisen vaatimasta lisärahoituksesta voidaan päättää myöhemmin erikseen, esim. mahdollisen CEF-tuen myöntämisen jälkeen. Espoo on neuvotteluissa pitänyt tärkeänä radan rakentamista Kauklahteen asti.

Kaupunginvaltuusto

§ 36

19.06.2023

Toteutusurakoiden kilpailutus on suunniteltu toteutettavaksi aikajaksolla kesä-joulukuu vuonna 2023. Kilpailutuksien siirtäminen vakaampaan ja ennustettavampaan markkinatilanteeseen saattaisi pienentää inflaatioon ja materiaalien saatavuuteen liittyviä kustannusriskejä ja alentaa urakkatarjousten hintoja. Tästä ei luonnollisesti ole varmuutta, ja aikataulumuutos estäisi kuitenkin CEF-tuen hyödyntämisen, koska toteutusta ei olisi mahdollista suorittaa tukikauden aikana, vuoden 2027 loppuun mennessä.

Alkuperäisen laajuuden toteuttamisen varmistamiseksi tarvittava lisärahoituksen määrä on yhteensä 82 M€. Väyläviraston ja Espoon edustajat ohjausryhmässä ovat olleet valmiita anomaan lisärahoitusta, Kauniaisten edustajat eivät.

Esitys sopimusmuutoksesta

Yhteisten neuvottelujen pohjalta Väylävirasto on laatinut esityksen sopimusmuutokseksi, jonka osapuolet ovat sopineet vievänsä tahoillaan päätöksentekoon (**liite**).

Muutetussa sopimuksessa Kauniaisten liityntäpysäköintilaitos jätetään toistaiseksi ehdolliseksi kohteeksi. Pysäköintilaitoksen toteuttamisesta päätöksen tekee Kauniainen. Kauniaisten rahoitusosuus Espoon kaupunkiradan toteuttamiskustannuksista (ei sisällä Kauniaisten liityntäpysäköintilaitoksen arvioitua kustannusosuutta) on 7,9 %, enintään kuitenkin 27,5 miljoonaa euroa (alkuperäisessä sopimuksessa 27,5 milj. e.).

Valtion rahoitusosuus Espoon kaupunkiradan toteuttamiskustannuksista (ei sisällä Kauniaisten liityntäpysäköintilaitoksen arvioitua kustannusosuutta) on 51,2 %, enintään kuitenkin 178,5 miljoonaa euroa (alkuperäisessä sopimuksessa 137,5 milj. e.).

Espoon rahoitusosuus Espoon kaupunkiradan toteuttamiskustannuksista (ei sisällä Kauniaisten liityntäpysäköintilaitoksen arvioitua kustannusosuutta) on 40,9 %, enintään kuitenkin 142,8 miljoonaa euroa (alkuperäisessä sopimuksessa 110 milj. e.).

Hankkeen kokonaiskustannusarvio olisi tällöin 348,8 milj.e.

Mikäli pysäköintilaitos toteutetaan hankkeen sisällössä muun Kauniaisten asema-alueen ja Tunnelitien siltojen rakentamisen yhteydessä, päätös pysäköintilaitoksen toteuttamisesta on tehtävä käytännössä jo nyt osana rahoittamisen ratkaisua tarjouspyyntöasiakirjojen aikataulun vuoksi. Mahdollisen toteutuksen kustannuksista ja kustannusvaikutuksista ratahankkeen muuhun sisältöön (arviolta 8,2 M€) vastaa kokonaisuudessaan Kauniainen.

Mikäli Kauniaisten liityntäpysäköintilaitos päätetään toteuttaa, Espoon kaupunkiratahankkeen kustannusarvio laitoksen kustannusarvio mukaan lukien on 357 M€. Tällöin arvioitu valtion rahoitusosuus on 50 %, eli 178,5 M€, Espoon osuus on 40 %, eli 142,8 M€ ja Kauniaisten osuus on 10 %, eli 35,7 M€.

Kaupunginvaltuusto

§ 36

19.06.2023

Sopimusmuutoksen mukaan Kauniaisten liityntäpysäköintilaitos jätetään toistaiseksi ehdolliseksi kohteeksi ja Kauniainen päättää pysäköintilaitoksen toteuttamisesta. Mikäli pysäköintilaitos toteutetaan hankkeeseen sisältyen, on päätös sen toteuttamisesta tehtävä mahdollisimman pian, jotta hankkeen tarjouspyyntöasiakirjat saadaan viimeistelyä tämän mukaisesti. Tämän ratkaisun etu olisi laitoksen ja koko asemanseudun valmistuminen kokonaisuutena yhdellä kertaa. Kauniaisten kaupunginvaltuusto on kuitenkin hankkeen toteutussopimuksen hyväksyessään asettanut Kauniaisten osuudelle kattohinnan 27,5 milj. euroa. CEF-tukipäätöksen varmistuessa vasta aikaisintaan kesäkuussa 2024, olisi kaupungin siis jo ennen tukipäätöstä sitouduttava 8,2 milj. euron lisäkustannuksiin, mikä vaatisi muutoksen kaupunginvaltuuston aiemmin päättämään kattohintaan.

Liityntäpysäköintilaitos voidaan myös irrottaa kaupunkiratahankkeesta. Tällöin laitoksen tarvitsemista suunnitelmapäivityksistä, tarjouspyynnöstä ja toteutuksesta vastaa Kauniainen valitsemanaan ajankohtana, aikaisintaan kuitenkin ratahankkeen töiden valmistuttua arviolta vuonna 2027. Kaupunkiratahankkeen tarjouspyyntöasiakirjat viimeisteltäisiin tämän mukaisesti ilman liityntäpysäköintilaitosta. Kaupunkiratahanke toteutettaisiin siten, että Kauniaisten on mahdollista jatkaa liityntäpysäköintilaitoksen rakentamista myöhemmässä vaiheessa. Kauniaisten rahoitusosuus kaupunkiratahankkeesta olisi valtuuston edellyttämä alkuperäinen 27,5 M€, mihin ei siis sisälly liityntäpysäköintilaitosta.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto

- hyväksyy liitteen mukaisen Väyläviraston sekä Espoon ja Kauniaisten kaupunkien välisen sopimusmuutoksen, joka koskee Sopimusta Espoon kaupunkiradan sekä siihen liittyvien erilliskohteiden rakentamissuunnittelua ja rakentamista. Ehtona hyväksymiselle on, että Espoon kaupunki ja Väylävirasto hyväksyvät osaltaan saman sopimusmuutoksen,

- valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään sopimukseen teknisluonteisia muutoksia,

- päättää Kauniaisten liityntäpysäköintilaitoksen toteutuksen irrottamisesta omaksi urakakseen, jonka tarvittavista suunnitelmapäivityksistä, tarjouspyynnöstä ja toteutuksesta vastaa Kauniaisten kaupunki valitsemanaan ajankohtana, aikaisintaan kuitenkin ratahankkeen töiden valmistuttua arviolta vuonna 2027.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Sopimusmuutos 2023

Kaupunginvaltuusto

§ 36

19.06.2023

Oheismateriaali:

Sopimus 2022

Jakelu:

Espoon kaupunki
Väylävirasto

Kaupunginvaltuusto

§ 37

19.06.2023

Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuva 2023

KV 19.06.2023 § 37

188/10.00.00.02/2023

Lisätiedot:

maankäyttöpäällikkö Minna Penttinen, puh. 050 382 9313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kehityskuva on kaavoitusta täydentävä, alueiden käytön ja kehittämisen tueksi laadittava strateginen asiakirja, joka on kuvaus alueiden tulevasta maankäytöstä, siihen vaikuttavista tekijöistä ja tulevan maankäytön aiheuttamista muutoksista. Kehityskuvassa otetaan huomioon muun muassa väestön kasvu, palvelujen kestävyys ja kehitystarpeet, olemassa olevat maankäytön suunnitelmat, ympäröivä aluerakenne ja mahdolliset hankkeet sekä yleiset yhteiskunnalliset muutokset. Kehityskuva nivoutuu kaupunginvaltuuston 25.4.2022 hyväksytyyn Kauniaisten kaupunkistrategiaan.

Edellinen Kauniaisten kehityskuva hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 21.9.2015 (§ 53). Kehityskuvan ajanjaksona olivat vuodet 2015–2040. Kyseessä oleva kehityskuva on edellisen kehityskuvan päivitys ja sen ajanjakso on vuodet 2023–2040.

Päivittyvässä kehityskuvassa on otettu huomioon ilmastonmuutokseen vaikuttaminen maankäytön suunnittelun ratkaisuilla. Kauniaisten kaupunki on strategissaan ottanut tavoitteeksi olla hiilineutraali kaupunki vuoteen 2030 mennessä.

Kehityskuvalla pyritään vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen Kauniaisten erityis- ja ominaispiirteet huomioiden. Tavoitteena on säilyttää Kauniaisten elinvoimaisuus ja hallittu kasvu sekä monipuolistaa asuntotarjontaa.

Kehityskohteet painottuvat jo ennestään tehokkaimmin rakennetuille alueille, asemien vaikutuspiiriin, pää- ja kokoojakatujen varsille sekä harkitusti ja vähäisessä määrin pientalorakenteen reuna-alueille tai sisäosiin. Työn tavoitteena on ollut hyödyntää jo rakennettua kunnallistekniikkaa. Jatkosuunnittelussa on tärkeää, että kussakin aloitettavassa asemakaavan muutoksessa huomioidaan erityisesti rakentamisen sijoittuminen ympäristöönsä, ilmastovaikutukset, luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot sekä virkistysyhteydet ja niiden jatkuvuus. Yhdyskuntarakenteen tasapainoinen ja hallittu tiivistäminen perustuu siihen, että kestävä liikkuminen on Kauniaisissa kilpailukykyistä ja houkuttelevaa.

Virkatyönä laadittu sekä yhdyskuntavaliokunnan (9.5.2023 § 42) ja kaupunginhallituksen (29.5.2023 § 90) esittämällä muutoksilla päivitetty Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuva 2023 on **liitteenä**.

Kaupunginvaltuusto

§ 37

19.06.2023

Kaupunginhallitus:

Valtuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuvan 2023 hyväksymistä.

.....

Yhdyskuntatoimen johtaja Mariannan Harju selosti maankäytön ja asumisen kehityskuvaa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuva 2023

Kaupunginvaltuusto

§ 38

19.06.2023

Lausunto Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman MAL 2023 -luonnoksesta sekä sen vaikutusten arviointiselostuksesta

KV 19.06.2023 § 38

204/00.04.01.02/2023

Lisätiedot:

maankäyttöpäällikkö Minna Penttinen, puh. 050 382 9313
projekti-insinööri Anna Ahtila, puh 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne HSL pyytää Kauniaisten kaupungin lausuntoa Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman MAL 2023 -luonnoksesta sekä sen vaikutusten arviointiselostuksesta 25.5.2023 mennessä. Lausuntopyyntö on **oheismateriaalina**.

Suunnitelma-aineistoon voi tutustua kokonaisuudessaan HSL:n internetsivulla <https://www.hsl.fi/hsl/mal>.

Lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1. Miltä MAL 2023 -suunnitelman kokonaisuus vaikuttaa?
  - I. Onko kärkitoimenpiteissä tunnistettu oikeat asiat?
  - II. Mitkä luonnoksen toimenpiteistä on tärkeintä toteuttaa?
  - III. Saako suunnitelman vaikutuksista selkeän käsityksen arviointiselostuksen pohjalta (päivitetty arviointiselostus julkaistaan 17.4.2023)?
2. Mitä muuttaisitte suunnitelman toimenpiteissä, jotta suunnitelman tavoitteet täyttyisivät?
  - I. Mitkä vaikutusten arvioinnin jatkosuositusten toimenpiteistä pitäisi sisällyttää suunnitelmaan?
  - II. Puuttuuko suunnitelmasta jotain? Mitä muita toimenpiteitä pitäisi sisällyttää suunnitelmaan, jotta asetettuihin tavoitteisiin päästäisiin?
  - III. Onko suunnitelmassa jotain, jonka voisi jättää pois?
3. Miten seudullinen yhteistyö MAL 2023 -suunnitelman valmistelussa on toiminut? Mitä kehittämistarpeita näette yhteistyössä?
4. Muuta avointa palautetta

MAL-suunnitelmaluonnos

Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelma on strateginen, Helsingin seudun 14 kuntaa kattava suunnitelma. Suunnitelma ilmaisee seudun kuntien yhteisen tavoitetilan seudun kehityksestä vuoteen 2040 ja luo näkemystä vuoteen 2060 asti. MAL 2023 jatkaa seudun maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelun perinnettä ja päivittää edellisen MAL 2019 -suunnitelman. MAL 2023 -

suunnitelma toimii kuntien puolelta lähtökohtana valtion ja kuntien väliselle MAL-sopimukselle, jossa sovitaan tärkeimmistä lähivuosien maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteistä Helsingin seudulla.

MAL 2030 -suunnitelman visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Seutu saavuttaa vision mukaisen tulevaisuuden vuoteen 2040 mennessä vastaamalla suunnitelmalle asetettuihin kolmeen päätavoitteeseen: hiilineutraaliin, hyvinvoivaan ja menestyvään Helsingin seutuun.

Kiteytetysti MAL 2023 -suunnitelman sisältö voidaan kuvata viiden kohdan mukaan:

1. Jatketaan Helsingin seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
2. Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
3. Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävän liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
4. Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
5. Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

Suunnitelmassa on osoitettu konkreettisia toimenpiteitä, joilla tavoitteisiin päästään vuoteen 2040 mennessä. Näitä ovat muun muassa seudullisesti määritellyt maankäytön ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet, kuntakohtaiset asuntorakentamisen ennusteet ja asemakaavatavoitteet, joukkoliikenteen kilpailukyvyyn parantaminen suhteessa henkilöautoliikenteeseen, joukkoliikenteen lippuhintojen alentaminen, keskeisten kaupunkiratahankkeiden ja pyöräilyn pääverkkojen toteuttaminen, liikenteen sähköistäminen ja selvitys ajonopeuksien laskun vaikutuksia kaupunkirakenteen sisällä sekä puurakentamisen edistäminen.

Kauniaisten lausunto MAL 2023 –luonnoksesta sekä sen vaikutusten arviointiselostuksesta

MAL 2023 -luonnos on laadittu vision mukaan yhtenäisesti seutua ja joukkoliikenneverkkoa kehittäen kohti tavoitteiden mukaista hiilineutraalia, hyvinvoivaa ja menestyvää Helsingin seutua. Suunnitelma on visioltaan ja tavoitteiltaan onnistunut ja myös monet esitetyt toimenpiteet ovat hyvin tunnistettavia. Tavoitteet ovat perustellusti asetettuja mutta keinot niiden saavuttamiseksi jäävät osin epäselviksi. Suunnitelmaan liittyvä vaikutusten

arviointi on laadittu kattavasti. Keskeinen havainto suunnitelman vaikutusten arvioinnissa on, että hiilineutraaliustavoitteita ei saavuteta. Olennaista olisikin saada tehokkaita toimenpiteitä hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi.

Maankäyttö

Kauniainen sijoittuu kokonaisuudessaan maankäytön ensisijaiselle kehittämisvyöhykkeelle pois lukien Kasavuoren virkistysalue, jolloin suunnitelma ei aseta rajoitteita kaupungin omalle kehittämiselle. Täydennysrakentamisen roolin korostaminen sekä asemanseutujen kehittäminen ovat perusteltuja kehityssuuntia.

Asuminen

Vuonna 2040 seudulla on ennakoitu olevan noin 1,9 milj. asukasta, mikä tarkoittaa noin 400 000 uutta asukasta nykytilanteeseen verrattuna. Kauniaisten osalta asuntotavoitteeksi on osoitettu 80 asuntoa vuodessa ja sitä vastaavaksi asemakaavan määräksi 7 300 kem/vuosi. Kuntakohtaisesti esitettyyn asemakaavatarpeeseen Kauniainen ei kuitenkaan pysty täysin vastaamaan. Sitä vastoin asuntotuotantotavoite on realistinen ja melko yhtenäinen Kauniaisten kaupunkistrategian kanssa. Asuntotuotannon määrää pitäisikin korostaa lopputuotteena, koska se edellyttää joka tapauksessa asumisen mahdollistavan kaavavarannon tuottamisen.

Asuntotarjonnan osalta suunnitelmassa korostuu määrällisten tavoitteiden sijaan laadulliset tavoitteet. Laatua on vaikea mitata mutta on tärkeää, että asuntotuotannon laatu ja monipuolisuus varmistuvat. Asuntotarjonnan monipuolisuus on ohjattu suoraan kuntatasolle, mikä onkin sen oikea paikka.

Seudun asuntotuotantotavoite on kasvanut sellaiseksi, että sen toteuttaminen tulee olemaan erittäin haastavaa laskusuhdanteessa. Siksi tavoitetta ei olisi tarkoituksenmukaista kasvattaa epärealistiseksi. **Sen sijaan keinot asuntotuotannon ja asuinympäristöjen laadun varmistamiseen tulisi olla nykyistä korostetumpina, jotta uudistuva ympäristö kestäisi paremmin aikaa.**

Viheralueet

Seudun tiivistäminen ja asuntotuotannon määrän kasvaminen tuo väistämättä paineita myös viheralueisiin. Viihtyisät kaupunkitilat ja lähivirkistysalueet jäävät suunnitelmassa varsin vähäiselle huomiolle.

Liikenne

Jo tehdyt tai rakenteilla olevat investoinnit seudulla hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti. Investointiohjelman mukaiset uudet raideliikenneinvestoinnit parantavat pääkaupunkiseudun esikaupunkivyöhykkeen joukkoliikenneyhteyksiä merkittävästi, mahdollistavat kestäväen kasvun sekä tukevat poikittaisen joukkoliikenteen yhteyksiä ja liikennejärjestelmän verkostomaista kehitystä. Suunnitelman mukaan liikennejärjestelmän kehittämisen lähtökohtana on kestävyys ja pääpainona joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kilpailukyvyen edistäminen, mikä koetaan Kauniaisissa hyväksi. Joukkoliikenteen osalta suunnitelmassa esitetään kunnianhimoisia tavoitteita kilpailukykyisen joukkoliikenteen sekä matkaketjujen ja liityntäliikenteen

parantamisen varmistamiseksi. Osa ehdotetuista toimenpiteistä jää mahdollistavaksi kannustavan toimenpiteen sijaan.

Suunnitelmaluonnoksessa esitetty valtion osallistuminen joukkoliikenteen rahoittamiseen on hyvä alku joukkoliikennejärjestelmän kilpailukyvyille. Suunnitelmaluonnoksessa on myös hyvin huomioitu, että joukkoliikenteen kilpailukykyä ja kulkutapaosuutta kasvatetaan esim. joukkoliikenteen palvelutasoa parantamalla ja liikennettä nopeuttamalla sekä pitämällä lippujen hinnat kilpailukykyisellä tasolla. Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty, että joukkoliikenteen kilpailukyky ja rahoitus vaativat valtiolta ja kunnilta vahvoja panostuksia joukkoliikenteeseen. Tässä ei sovi unohtaa joukkoliikenteen järjestäjän vastuuta joukkoliikennejärjestelmän sopivuudesta kuntalaisten ja turistien tarpeisiin.

Valtion rooli kestävän liikenteen edistämässä ja kehittämässä tulee toteutua sekä rahoituksen että lainsäädännön kautta. Nykyisessä kuntien talustilanteessa investointi kestävän liikenteen hankkeisiin on tarkassa pohdinnassa. Seudun kasvu edellyttää nyt ja tulevaisuudessa suuria investointeja liikennehankkeisiin sekä kunnilta että valtiolta. Pääkaupunkiseudun merkitys koko maan kansantaloudelle on niin merkittävä, että myös valtion tulisi tunnistaa, että seudun liikennejärjestelmästä huolehtiminen on seudun ja maan kilpailukyvyyn turvaamisen edellytys. Valtio hyötyy myös taloudellisesti seudun kasvusta, joten valtion rooli suunnitelmaluonnoksessa esitettyjen liikennejärjestelmään suuntautuvien investointien rahoittamisessa tulee olla merkittävä.

Liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi määritelty keinovalikoima on laaja, mutta vaikutus keinoilla on varsin vähäinen. Suunnitelmaluonnoksessa tulisi pohtia vielä enemmän kestävän liikenteen houkuttelevuuteen suuntaavia toimenpiteitä. Liikenteen hiilidioksidipäästöjä vähentävien sähköautojen ja muiden vähäpäästöisten autojen osuus autokannasta vuonna 2040 voi olla radikaalisti suurempi kuin suunnitelmaluonnoksessa on laskettu. Sähköisen liikkumisen kasvu tulisi huomioida suunnitelmaluonnoksessa kattavammin. Suunnitelmaluonnoksessa tulisi tutkia liikenteen uusien teknologioiden ja datan tarjoamia mahdollisuuksia optimoida liikennejärjestelmää. Tekniikka kehittyy kovaa vauhtia ja on tulossa teknologioita, jotka saattavat jo lähitulevaisuudessa mahdollistaa liikennejärjestelmän kapasiteetin nykyistä tehokkaampaa käyttöä. Tämän muutoksen vaikutusta liikenteen päästöihin ei ole riittävästi huomioitu suunnitelmaluonnoksessa.

MAL-investointiohjelma

Liikennehankkeista Kauniaisten alueelle sijoittuu pienten ja keskisuurten MAL-hankkeiden ohjelmassa pyöräilyn pääverkkoon kuuluva rantaradan baana. Hanke edistää kestävää liikkumista merkittävästi Kauniaisisissa ja kytkee Kauniaisen osaksi laajempaa laatukäytävien verkostoa. Baanan merkitys ulottuu Kauniaisten rajojen ulkopuolelle. Baana parantaa seudullisen pääpyöräilyverkon laajuutta ja baanan kautta läntisen pääkaupunkiseudun saavutettavuus paranee merkittävästi. Baana on huomattava parannus Kauniaisten pyöräilyolosuhteisiin ja merkittävä investointi Kauniaisten kaupungille. On tärkeää, että hanke on pienten ja keskisuurten MAL-hankkeiden ohjelmassa. Lisäksi tulisi huomioida, että Espoo on

Kaupunginvaltuusto

§ 38

19.06.2023

jo saanut omaan rantaradan baanan osuuteensa rahoitusta MAL2019 kauden aikana pienten ja keskisuurten MAL-hankkeiden ohjelmasta. Tällöin Kauniainen jätettiin ilman vastaavaa tukea samassa hankkeessa. Onkin tärkeitä, että valtion rahoitus jakautuu tasaisesti ja oikeudenmukaisesti seudulla ja hankkeita tulee kohdella kuntien osalta tasapuolisesti. Samaan aikaan seudullisten hankkeiden kanssa kunnat kehittävät kuntalaisille tärkeitä pyöräily-yhteyksiä, jotka eivät välttämättä ole seudullisesti tärkeitä, mutta ovat kuntalaisten arjen sujuvuudelle parannus. On oleellista muistaa, että näillä kuntien omilla hankkeilla on iso merkitys siirtymisessä kestävän liikenteen pariin.

Suunnitelmaluonnoksessa on esitetty Espoon kaupunkiratahankkeelle lisätoimenpiteitä, joiden tavoitteena on parantaa operoinnin ja häiriönhallinnan edellytyksiä Leppävaaran länsipuolella. Käytännössä puhutaan esim. raiteenvaihtopaikoista, ja myös Kauniaisten raiteenvaihtopaikalle on tunnistettu hyötyjä. **Kauniainen suhtautuu kriittisesti kaupunkiratahankkeen sisällön kasvattamiseen. Lisätoimenpiteiden suunnittelu tässä vaiheessa hanketta nostaa hankkeen kustannuksia tarpeettomasti. Mikäli lisätoimenpiteet arvioidaan välttämättömiksi, kyseisten ratkaisujen kustannuksia ei tule ohjata nykyiselle hankkeelle ja kaupungeille maksettavaksi. Kauniainen on sitoutunut kaupunkiratahankkeessa kattohintaan 27,5 miljoonaa euroa, eikä tule lisäämään omaa maksuosuuttaan tästä. Vaihtoraiteiden tarvitsemaa tilaa ei myöskään ole osoitettavissa Kauniaisten asemaseudulla tai muuallakaan Kauniaisten kaupungin alueella.**

MAL-suunnittelun ja sopimisen prosessin kehittäminen

MAL-suunnittelu on ollut tärkeä työkalu edistettäessä Helsingin seudun kestäväää kasvua ja yhteistyötä. Kuitenkin MAL-suunnitteluprosessi ja siihen liittyvä päätöksentekorakenne ovat vuosien saatossa muotoutuneet liiankin monimutkaiseksi. Olisi syytä tehdä kattava arviointi siitä, miten jatkossa olisi Helsingin seudulla perusteltua tehdä seudullista maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteissuunnittelua. Tämä liittyy paitsi suunnittelun sisältöön myös siihen millainen organisoituminen ja prosessi palvelisi tätä tarkoitusta tehokkaimmin ja johdonmukaisesti.

Aikataulusyistä johtuen kaupunki on pyytänyt ja saanut jatkoaikaa lausunnon toimittamiselle. Luonnosversio lausunnosta on toimitettu HSL:lle yhdyskuntavaliokunnan 9.5.2023 kokouksen jälkeen.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto päättää antaa esityslistatekstistä ilmenevän Kauniaisten lausunnon Helsingin seudun liikenteelle Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman MAL 2023 -luonnoksesta sekä sen vaikutusten arviointiselostuksesta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö

Kaupunginvaltuusto

§ 38

19.06.2023

Jakelu:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Kaupunginvaltuusto

§ 39

19.06.2023

Valtuustoaloite pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseksi Asematiellä välillä Bredantie – Tunnelitie

KV 19.06.2023 § 39

351/00.02.10.05/2023

Lisätiedot:

kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
projekti-insinööri Anna Ahtila, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Valtuutettu Stefan Stenberg on laatinut 13.2.2023 päivätyn valtuustoaloitteen (**oheismateriaali**) pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseksi pyöräilijöiden vauhtia hidastamalla Asematien yhdistetyllä pyörätiellä ja jalankulkuvälillä välillä Bredantie - Tunnelitie.

Kuntatekniikka selvitti aloitetta kevään aikana. Kuntatekniikka on selvittänyt vastaavaa kohtaa aiemminkin, mm. vuonna 2021 jätetyn valtuustoaloitteen johdosta Asematien ja Ratapolun risteyksen liikenneturvallisuutta ja liikennevalojen tarvetta on käsitelty vuonna 2022. Asematien mäki on tunnistettu liikenneturvallisuuden kannalta haasteelliseksi ja kuntatekniikka on tutkinut kohtaa huolella. Asematien liikenneympäristön haasteena on kova tilannenopeus, nopeuserot eri kulkumuotojen kesken ja yleinen liikennekäyttäytyminen, jossa ei oteta muita liikenteessä olevia huomioon. Kuntatekniikka on tällä kertaa laajentanut asiantuntijoiden joukkoa, jolta on kysytty ratkaisuvaihtoehtoja alueelle. Aloitteen pohjalta on oltu yhteydessä Pyöräilijäkuntien verkoston asiantuntijoihin sekä Ratapolun risteyksen osalta toimenpiteitä selvitetty HSY:n kanssa.

Selvitys

Kuntatekniikka selvitti Asematien pyöräreitin liikenteellisiä lähtökohtia välillä Bredantie - Tunnelitie. Aloitteessa ongelmaksi koettiin pyörätietä käyttävien pyöräilijöiden kova nopeus Asematiellä Bredantien ja Tunnelitien välillä ja sen aiheuttama turvattomuus muille liikenteessä kulkijoille. Aloitteessa toivottiin hidastavia toimenpiteitä pyöräilijöille Asematiellä. Kuntatekniikka kiinnitti erityisesti huomiota jalankulkijoiden olosuhteisiin ja turvallisuuteen. Asematien mäessä nopeuserot voivat kasvaa jalankulkijoiden ja muun liikenteen välillä, mikä voi luoda turvattoman olon. On totta, että jalankulkijoiden tila Asematien eteläpuolisella jalkakäytävällä on kapea, paikoitellen leveys on vain 2,0 metriä, leveyden vaihdellessa 2–2,5 metrin välillä. Pyöräkaistan leveys kohdassa on noin 2,0 metriä. Jalkakäytävän leveys ei esimerkiksi kunnolla riitä lastenrattaiden ja rollaattorilla kulkevan jalankulkijan kohtaamisessa, vaan toisen täytyy väistää pyöräkaistan puolelle.

Asematien (1+1 kaistaa) liikennemäärä Postitorin alueella oli n. 12 000 ajon./ vrk ennen koronatilannetta. Ratapolun liikennemäärä on kasvanut viime vuosina sen

varteen rakennettujen kerrostalojen myötä. Ratapolun liikennemääristä ei ole tarkkaa laskentatietoa, mutta kuntatekniikan arviona on, että tonttikadun liikennemäärä on alle 1 000 ajon/vrk. Arvio perustuu kadun varren asuntojen lukumäärään, autonomistuksen arviointiin ja keskimääräiseen matkalukuun. Sekä Ratapolun että Asematien nopeusrajoitus on 30 km/h. Bredantien keskimääräinen vuorokausiliikenne on ollut vuoden 2022 liikennelaskennoissa n. 1 400 ajon./vrk. Asematien pohjoisella puolella (parittomat kiinteistönumerot) on yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä ja eteläisellä puolella (parilliset kiinteistönumerot) rinnakkain kulkeva pyöräkaista ja jalkakäytävä, jossa pyöräilijät ja jalankulkijat on eroteltu kiviraidalla.

Tieliikennelain mukaan pyöräilijän on käytettävä pyörätietä, jos sellainen on pyöräilijän kulkusuunnassa. Yhdistetyllä pyörätielle ja jalkakäytävällä pyörällä ajetaan niin lähellä pyörätien oikeaa reunaa kuin turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista. Yhteisellä väylällä pyöräilijän tulee ajoneuvon kuljettajana väistää jalankulkijoita. Rinnakkain kulkevalla pyöräkaistalla ja jalkakäytävällä pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden väylät on eroteltu ja täten pyöräilijän ja jalankulkijan riski törmätä toisiinsa on huomattavan paljon pienempi, kunhan vain kulkuväylien jakoa pystyttäisiin noudattamaan, mikä ei aina leveyden osalta ole mahdollista. Noudattaminen on sitä helpompaa mitä leveämmät ja paremmin merkatut väylät ovat kyseessä. Liikennesääntöjen sekä väistämissääntöjen tietämyksessä on myös toisinaan puutteita. Tietämystä voidaan parantaa osittain tiedottamisella ja erilaisilla kampanjoilla viestintävälineissä.

Asematiellä pyöräilijän ja jalankulkijan välistä onnettomuusriskiä pienentäisi tehokkaasti, jos molemmilla puolilla Asematietä olisi pyöräkaistat, jotka kulkisivat ajoradan kanssa samassa tasossa, jolloin pyöräilijöiden ja kävelijöiden väylät olisivat eri tasossa keskenään ja jalankulkijat saisivat kävellä omalla väylällään. Tämä edellyttäisi Asematien saneerausta. Saneerauksen yhteydessä nykyisiä jalkakäytäviä pystyttäisiin hieman leventämään.

Ratapolulta (tonttikadulta) ja Bredantielta kääntyvät autoilijat ovat väistämisvelvollisia Asematien pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden suhteen. Täten Asematielle tulevat autoilijat ovat vastuussa oman nopeutensa sopeuttamisesta risteyksen olosuhteisiin. Hidastavia toimenpiteitä suunniteltaessa on huomioitava autoliikenteen ja pyöräliikenteen eroavaisuudet. Hidastavat toimenpiteet, jotka toimivat autoliikenteelle, eivät välttämättä toimi samalla tavalla pyöräliikenteelle ja osa ratkaisuista voi aiheuttaa pyöräilijän liikenneturvallisuuden heikkenemistä.

Hidasteen rakentaminen pyörätielle risteyksen läheisyyteen ei lisää pyöräilijöiden turvallisuutta vaan kiinnittää pyöräilijän huomion hidasteen ylittämiseen ja siten huomio on pois itse risteysalueesta. Täten pyöräilijöiden havainnointikyky ja sitä myötä myös pyöräilijän ja kohdalla olevien jalankulkijoiden turvallisuus heikkenevät risteystä ylittäessä. Hidaste on lisäksi vaarallinen alamäkeä ajaville pyöräilijöille. Pyöräilijä voi menettää pyörän hallinnan hidasteessa, jolloin pyöräilijän kaatuminen on todennäköistä. Lisäksi keskustan suunnasta tulevien pyöräilijöiden näkökulmasta hidaste ylämäessä ei tue sujuvaa ja houkuttelevaa pyöräilyä. Asematien pyörätie on yksi Kauniaisten tärkeimmistä pääpyöräreiteistä (noin 300 pyöräilijää/vrk) ja kuuluu pääkaupunkiseudun pyörätieverkostoon.

Kaupungin tavoitteena on, että niin pyöräreitit kuin jalkakäytävät ovat turvallisia, sujuvia ja laadukkaita.

Kuntatekniikka tarkasteli Ratapolun ja Asematien risteyksen näkemiä Ratapolulta liityttäessä. Näkemäalueet ovat hyvät ja riittävät turvalliseen liittymiseen Asematielle. Asematie 4 kiinteistön roska-katos ja puusto haittaavat hieman näkemää.

Ratkaisuvaihtoehdot

Kuntatekniikka selvitti monia ratkaisuvaihtoehtoja ja sitä, kuinka ratkaisuvaihtoehdot vastaavat selvityksessä esiintulleisiin ongelmiin.

1.

Ensimmäinen ratkaisuvaihtoehto olisi Asematien pohjoispuolen yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän muuttaminen rinnakkaiseksi pyörätie ja jalkakäytäväksi. Tällöin Asematien pyöräteistä voitaisiin tehdä yksisuuntaisia Bredantien/Kavallintien kohdalta Varubodenin suojatien kohdalle asti. Tiiviissä katutilassa, jossa pyöräliikenteen määrät ovat suuret, laadukkaan pyöräliikenteen reitin ominaisuudet ja suunnittelukriteerit toteutuvat yleensä yksisuuntaisilla järjestelyillä parhaiten. Ilman kokonaisvaltaista reittien tarkastelua yksittäiset pyöräliikenteen väylien suuntaisuuksien muutokset johtavat kuitenkin todennäköisesti epäjatkuviin. Asematien kohdalla yksisuuntaista pyörätietä pohdittaessa, pitää huomioida, että Asematiellä luontaisin yksisuuntaisen pyörätien järjestely tarkoittaa pyöräilijöiden tulevan edelleen Asematien mäkeä alaspäin Ratapolun ja Bredantien puolelta. On myös mahdollista, että pyöräliikenne ohjattaisiin kulkemaan pohjoiselta puolelta alaspäin ja eteläiseltä puolelta ylöspäin. On huomioitava, että tämä ratkaisu mahdollistaisi sen, että pyöräilijä, niin halutessaan, voi ajaa ajoradalla Asematien mäen. Tieliikennelain mukaan jos pyörätie on kulkusuuntaan nähden tien vasemmalla puolella, pyöräilijä voi ajaa myös ajoradalla tai pientareella, jos se on turvallisempaa kulkureitin tai muun vastaavan syyn vuoksi.

2.

Toinen ratkaisu olisi jalankulun siirtäminen kokonaan toiselle puolelle Asematietä ja pyöräilyn siirtäminen toiselle puolelle. Tämä ratkaisu erottaisi jalankulkijat ja pyöräilijät kokonaan omille väylilleen. Tässä vaihtoehdossa tosin tulisi ylimääräisiä puolen vaihtoja sekä jalankulkijoille että pyöräilijöille. On myös kyseenalaista, kuinka hyvin jalankulkijat ja pyöräilijät noudattaisivat tätä ohjeistusta. Asematie 3 kiinteistön kohdalla pitäisi joka tapauksessa säilyttää yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, koska Heinrichsinpolulta on jalankulku ja pyöräily-yhteys Asematielle ja tässä kohdassa ei ole suojatietä, jolta pääsisi Asematien toiselle puolelle.

3.

Kolmas ratkaisuvaihtoehto olisi nykytilanteen parantaminen. Tässä ratkaisussa kuntatekniikka selvittää tällä hetkellä yhdessä HSY:n kanssa Ratapolun hulevesijärjestelmän saneerausta. Tämän työn yhteydessä selvitetään Ratapolun risteyksen pyörätien jatkeen ja suojatien korottamista. Korotettu suojatie ja pyörätien jatke herättäisivät autoilijan huomion ja estäisivät osan Asematien

mäen hulevesistä valumisen Ratapolulle. Tässä vaihtoehdossa on vielä selvityksessä lisääntyneen huleveden vaikutus Tunnelitien hulevesijärjestelmään.

Jos korotus osoittautuu hulevesien hallinnan osalta hankalaksi, pyörätien jatke voitaisiin maalata punaisella, jotta pyöräilijöiden ajolinja näkyy paremmin kaikille liikenteessä. Punainen väri kiinnittää huomiota ja auttaa autoilijaa havainnoimaan, että kyseisessä kohdassa tulee kiinnittää huomiota pyöräilijöihin ja jalankulkijoihin. Asematien pyörätiellä ja jalkakäytävällä, jossa jalankulku ja pyöräily kulkevat rinnakkain, maalattaisiin jalankulkijan merkinnät tasaisin väliajoin jalankulun puolelle. Merkinnät muistuttavat jalankulkijoita ja pyöräilijöitä, kumpaa puolta heidän kuuluisi käyttää. Tässä vaihtoehdossa tehtäisiin tiedotus- ja viestintäkampanjoita liikennesäännöistä. Kuntatekniikka ottaa myös Asematien mäen näkemät tiiviimpään tarkasteluun ja on yhteydessä tarpeen vaatiessa Asematie 4 kiinteistöön, jotta kasvanut puusto leikataan säännöllisesti.

4.

Neljäs vaihtoehto olisi pyöräkaistojen suunnittelun edistäminen. Pyöräkaistat parantaisivat pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden liikenneturvallisuutta tehokkaasti alueella. Niiden toteuttaminen vaatii Asematien saneerausta ja puurivistön poistamista. Pyöräkaistat olisi toimivin ratkaisu Asematielle liikenteellisesti, mutta myös hintava, koska pyöräkaistat vaatisivat Asematien saneerausta yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän sekä rinnakkaisen pyöräkaistan ja jalkakäytävän osalta.

5.

Viides vaihtoehto olisi liikennevalojen asentaminen alueen risteysksiin. Liikennevalo-ohjauksen suunnitteluperiaatteita on esitetty valtakunnallisessa suunnitteluohjeessa (LIVASU). Pääperiaatteena on, että kaikki kyseisen risteysalueen suunnat on ohjattava liikennevaloilla, jotta liikenne sujuu turvallisesti. Bredantien ja Asematien risteyksessä suunnitteluohjeen mukainen liikennevalojen asennus tarkoittaisi liikennevalojen asentamista Asematien ja Bredantien risteykseen, Asematien ja Kavallintien risteykseen sekä Ratapolun ja Asematien suojateille. Pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden liikenneturvallisuuden parantaminen vaatisi liikennevalo-ohjauksessa autoille omat kääntymiskaistat Asematielle, jotta liikennevaloihin saataisiin kääntyville autoilijoille oma ns. nuolivalo, jonka aikana kaikilla risteysalueiden suojateilla palaa punainen.

Yleisesti liikennevaloja ei suositella 30 km/h nopeusrajoitusalueelle. Suunnitteluohjeen mukaan liikennemäärien osalta pääkadun liikennemäärän ollessa noin 12 000 ajon./vrk ja sivukadun noin 1 000 ajon./vrk, liikennevalo-ohjausta voidaan harkita. Suunnitteluohjeen mukaan tarvittavien liikennevalojen kustannus tämän arvion perusteella olisi 200 000–300 000 € riippuen Bredantien ja Kavallintien risteysten liikennevalojen laajuudesta.

Yhdyskuntavaliokunta päätti kokouksessaan 9.5.2023 (§ 45) valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä kehottaa kuntatekniikkaa toteuttamaan vaihtoehdon 3 mukaisen ratkaisun. Tällä ratkaisulla parannettaisiin myös paikan hulevesien hallintaa.

Kaupunginvaltuusto

§ 39

19.06.2023

Kaupunginhallitus:

Valtuusto merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseksi Asematiellä välillä Bredantie – Tunnelitie, ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

.....

Valtuutettu Saana Nuutinen teki aloitevastaukseen valtuutettujen Kiesiläisen ja Waseliuksen kannattamana lisäysehdotuksen: *Jalankulkijana Ratapolulta tullessa ja Asematietä ylittäessä, tulee pyörätien yli olla suojatienjatke, jotta voimme varmistaa etenkin lasten ja ikäihmisten turvallisen tien ylityksen. Perustelu: Tämä pakottaisi pyöräilijöitä hidastamaan tässä riskikohdassa, jotta jalankulkijoiden tien ylitys ei vaarantuisi.*

Lisäysehdotus muutettiin ponneksi, joka hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Valtuusto merkitsi tiedoksi liitteenä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseksi Asematiellä välillä Bredantie - Tunnelitie, ja totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan ponnen:

Jalankulkijana Ratapolulta tullessa ja Asematietä ylittäessä, tulee pyörätien yli olla suojatienjatke, jotta voimme varmistaa etenkin lasten ja ikäihmisten turvallisen tien ylityksen. Perustelu: Tämä pakottaisi pyöräilijöitä hidastamaan tässä riskikohdassa, jotta jalankulkijoiden tien ylitys ei vaarantuisi.

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto	§ 40	19.06.2023
--------------------	------	------------

Kauniaisten Urheilupuisto Oy:n anomus ulkotenniskenttähankkeen tuesta

KV 19.06.2023 § 40

222/02.05.01.03/2023

Lisätiedot:

liikuntapäällikkö Tero Kuivalainen, puh. 050 380 7687
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten Urheilupuisto Oy on lähettänyt 17.4.2023 avoimen avustushakemuksen (**oheismateriaali**) osoitettuna hyvinvointivaliokunnalle.

TARGA-arena (viralliselta nimeltään Kauniaisten Urheilupuisto Oy) on Grani Tennis ry.:n omistama mailapelihalli. Ensimmäinen osa valmistui 2009 ja laajennusosa 2020. Tontti on vuokrattu Kauniaisten kaupungilta pitkällä vuokrasopimuksella vuoteen 2040 asti.

Kauniaisten Urheilupuisto Oy hakee tukea Kauniaisten kaupungilta ulkokenttien rakentamiseen maatöiden verran, yhteensä 169 300 euroa. Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 330 000 euroa.

Kauniaisten Urheilupuisto Oy on hakenut myös AVI:lta avustusta liikuntapaikkarakentamiselle, joka olisi enimmillään 30 % (n. 100 000 euroa) kokonaisbudjetista. AVI:n päätös selviää toukokuussa.

TARGA-arenan itäpäätyyn, missä tällä hetkellä sijaitsee parkkipaikat, rakennetaan kaksi tekomassakenttää. Alkuperäisestä 119 autopaikkojen lukumäärästä autopaikkoja vähennetään 31 kappaletta. Pyöräpaikkoihin ei tehdä muutoksia.

Tarve

Ajalla touko-syyskuu seuralla on käytössä Kauniaisten kaupungin omistamat kolme hiekkatekonurmikenttää Kauniaisten keskustassa, jotka ovat noin kahden kilometrin päässä hallista. Hiekkatekonurmi sopii harrastelijoiden harjoitteluun, mutta ei sovellu kilpapelaaajille.

Uimahallin tonttia, missä nykyiset hiekkatekonurmikentät sijaitsevat, pidetään todennäköisenä sijoituspaikkana uudelle koululle, joten nykyisiin kenttiin investointi tässä vaiheessa ei ole kannattavaa.

Seuralla on useita nuoria pelaajia, jotka kilpailevat kesäisin massakentillä, mutta kyseistä kenttää seuralla ei ole. Ulkokentät hallin välittömässä yhteydessä mahdollistavat myös sosiaalilojen, kahvilan ja parkkipaikkojen käytön kesän aikana. Seuran toiminta helpottuu ja parantuu huomattavasti uusien ulkokenttien myötä.

Kaupunginvaltuusto

§ 40

19.06.2023

Aikataulu

Rakentaminen aloitetaan huhtikuussa 2023 ja kentät valmistuvat kesäkuun alussa 2023.

Toiminta

Seuralla on aktiivista kesäleiritoimintaa junioreille viiden viikon ajan kuin myös aikuisvalmennusta. Kaikkina muina aikoina kentät ovat asiakkaiden käytössä.

Ehdotus tuen jakamiselle

Uuden koulun sijoittaminen uimahallin tontille saattaa vaikuttaa ulkotenniskenttien toimintaan. Tämän seurauksena kyseinen hanke on kaupungin näkökulmasta katsottuna suotuisa. Kauniaisten kaupunki tukee hanketta 33 000 eurolla, mikä on n. 10 % ulkokenttien kokonaiskustannuksista. Tuen määrä on linjassa myös muiden seurojen saamiin avustuksiin ja maksuvapautuksiin.

Avustussummalle 33 000 euroa ei ole määrärahaa budjetissa, joten avustuksen myöntäminen edellyttää vastaavan lisämäärärahan myöntämistä liikuntapalveluiden budjettiin.

Kaupunginhallituksen kokouksessa 12.6.2023 (§ 115) todettiin, että avustuksen hakijana on Kauniaisten Urheilupuisto Oy. Ennen kuin kaupunki voi päättää voidaanko avustusta myöntää markkinoilla toimivalle yhtiölle, asiassa tulee selvittää EU:n valtiontukisäännöt sekä de minimis-tuen edellytykset. Aikataulusyistä esitettiin kaupunginhallitukselle, että lisämääräraha myönnetään liikuntapalveluille, mutta edellytetään, että hyvinvointivaliokunta käsittelee asian uudelleen edellä mainitut näkökohdat huomioiden. Kaupunginhallitus päättikin, että hyvinvointivaliokunnan tulee selvittää avustuksen myöntämisen edellytykset ja tehdä asiassa uusi päätös hakemuksen johdosta.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto päättää myöntää liikuntapalveluille 33 000 euron lisämäärärahan käytettäväksi ulkotenniskenttähankkeen kustannuksiin, edellyttäen, että avustuksen myöntäminen on juridisesti mahdollista.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Avustushakemus liitteineen

Jakelu:

Kauniaisten Urheilupuisto Oy

Kaupunginvaltuusto

§ 41

19.06.2023

Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen, roskiksia ja penkkejä Graniin

KV 19.06.2023 § 41

652/00.02.10.03/2022

Lisätiedot:

kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
projekti-insinööri Anna Ahtila, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Nuorisovaltuusto on kokouksessaan 20.9.2022 § 8 tehnyt aloitteen (**oheismateriaali**), jossa esitetään selvitettäväksi, voisiko Kauniaisten alueelle lisätä ulkopenkkejä ja jäteastioita. Lisäksi aloitteessa esitetään pullopanttiroksikien sijoittamista roskisten luo.

Vastaus aloitteeseen valmisteltiin jo syksyllä, mutta kaupunginhallitus palautti asian uuteen valmisteluun vuoden alussa (KH 16.1.2023 § 7). Kuntatekniikka piti sen jälkeen nuorisovaltuuston kanssa yhteisen kokouksen, jossa aloitteen toiveita käsiteltiin tarkemmin. Kokouksessa käsiteltiin samalla myös muita nuorisovaltuuston esiin tuomia huolia ja havaintoja yleisiltä alueilta. Kokouksen johdosta onkin pidetty oma palaveri kunnossapidon, tilakeskuksen ja liikuntapalveluiden kanssa koskien pyöräpysäköintiä ja talvikunnossapitoa.

Kauniaisten kuntatekniikan tulosalue vastaa kaupungin yleisten alueiden hoidosta ja kunnossapidosta. Kuntatekniikka haluaa kiittää nuorisovaltuustoa ehdotuksesta ja siinä esiin tuodusta erittäin kiitettävästä suhtautumisesta kierrätyksen edistämiseen. Kuntatekniikka on tutkinut huolellisesti nuorisovaltuuston ehdotusta roskisten ja ulkopenkkien lisäämistä Kauniaisiin ja on täysin samaa mieltä nuorten kanssa siitä, että roskien joutumista luontoon tulee välttää. Kuntatekniikka tiedostaa, että jokainen roska, jonka luontoon joutuminen estetään, on merkittävä teko luonnolle.

Kauniaisten alueella on varsin kattavasti ja lyhyin etäisyyksin jäteastioita, joita kaupunki tyhjentää säännöllisesti. Kuntatekniikan kokemusten mukaan roskien heittäminen kaduille ja luontoon on valitettavan paljon asennekysymys. Jäteastioiden vierestäkin löytyy maahan heitettyjä roskia ympäri vuoden. Tämän ongelman taustalla tosin voi ihmisten lisäksi olla myös linnut, jotka levittelevät roskia roskiksista. Kuntatekniikka tulee tyhjentämään suosituimmat roskikset useammin, jotta lintujen on vaikeampi saada nokittua roskia niistä ulos. Mikäli roskisten aktiivisempi tyhjentäminen ei tuota toivottua tulosta, tulee kuntatekniikka lisäämään roskiksia keskustan ja suosituimpien ulkoilualueiden alueelle.

Asenteisiin vaikuttaminen vähentäisi yleistä roskaamista tehokkaasti. Vaikuttaminen asenteisiin vaatii pitkäjänteistä työtä ja näkyviä toimenpiteitä. Yhtenä osana tätä pitkää prosessia on Kauniaisten kaupunki osallistunut kevään aikana Ylen järjestämään miljoona roskapussia -keräykseen. Yhtenä toimenpiteenä tulee olemaan myös yleinen viestintäkampanja roskaamisen haitoista ympäristölle.

Kuntatekniikka kokee kierrättämisen erittäin tärkeänä ja se on myös kaupungin strategiassa tavoitteena resurssiviisauden edistämisen otsikon alla.

Kuntatekniikka on hankkinut jäteastioiden viereen 8 kpl pullopanttiroskiksia, jotka on asennettu kevään 2023 aikana. Pullopanttiroskikset on asennettu nuorison toiveesta keskustan alueelle. Mikäli pullopanttiroskikset toimivat ja niitä käytetään, voidaan niiden lukumäärää lisätä ja kohdentaa roskikset koulujen ja keskustan välisille reiteille.

Ulkopenkkejä Kauniaisissa on niille sopivissa paikoissa varsin paljon verrattuna muihin kaupunkeihin pääkaupunkiseudulla. Ulkopenkkejä tulee joka vuosi muutama kappale lisää ja Kauniaisten keskustassa on lisätty istuma / lepopaikkoja, jotka ovat kaikkien käytettävissä. Keskusta-alueella myös istutus- ja vesialtaiden reunat mahdollistavat istuskelun ja toisten tapaamisen. Keskustan torialueen tulee kuitenkin mahdollistaa monenlaiset tapahtumat, jolloin sinne ei ole perusteltua lisätä kovin paljon kiinteitä penkkejä. Irralliset penkit taas ovat alttiita ilkeilylle ja niitä voidaan käyttää jopa vahingonteon välineinä. Isot kokoontumiset voivat aiheuttaa tiivistä rakennetussa keskustassa häiriöitä ja turvallisuuden tunteen puutetta. Tästäkin kaupunkilaiset ottavat yhteyttä.

Nuorisovaltuusto esitti kuntatekniikan kanssa pidetyssä kokouksessa toiveen, että penkkejä olisi enemmän käytettävissä talvella. Tällä hetkellä osa penkeistä siirretään varastoon talven ajaksi, jotta kunnossapitotyöt onnistuvat paremmin. Kuntatekniikka kiinnittää huomiota penkkien talvikäytön laajentamiseen ja pyrkii löytämään osalle penkeistä paikan, joka mahdollistaa sekä talvikunnossapidon että penkin käytön talvella.

Uuden paviljongin rinteeseen on muutama vuosi sitten toteutettu erityisesti nuoria ajatellen oleskelualue, jossa on löhöilypenkkejä. Kuntatekniikan ja nuorisovaltuuston yhteisen kokouksen johdosta kuntatekniikka tulee lisäämään Odenwallin puistoon istuinpaikkoja tämän kesän aikana. Kaupunki tutkii myös mahdollisuutta kehittää Svenska Skolcentrumin, nuorisotalon ja Uuden Palviljongin yhteistä piha-aluetta laajemminkin. Kehittämishanke keskittyisi siihen, että alue saadaan paremmin nuorisoa palvelevaksi eli alueelle tulisi paremmat liikuntamahdollisuudet, viehättävämpi ympäristö ja hyvät oleskelualueet. Yhdessä kaupungin nuorisotalon avautumisen kanssa tämä kehittämishanke tulisi mahdollistamaan nuorten isommat kokoontumiset ja yhdessä tekemisen alueella.

Jatkotoimenpiteet ja yhteenvedo

Kuntatekniikka tulee ottamaan huomioon nuorisovaltuuston mielipiteet jatkossakin ja pyrkii luomaan yhdessä nuorten kanssa heille sopivaa ympäristöä. Kuntatekniikka on ehdottanut, että kuntatekniikka ja nuorisovaltuusto kokoontuisivat kerran tai kaksi vuodessa tästä eteenpäin keskustelemaan kaupungin yleisistä alueista ja nuorison toiveista kaupunkikuvaan. Kuntatekniikka tulee tyhjentämään suosituimmat roskikset useammin ja lisäämään uusia roskiksia keskusta-alueelle ja luontokohteille, jos roskisten tiheämpi tyhjentäminen ei vähennä ympäristöön päätyvien roskien määrää. Kuntatekniikka seuraa kesän 2023 aikana pullopanttiroskisten käyttöä, ja mikäli

---

Kaupunginvaltuusto

§ 41

19.06.2023

---

pullopanttiroskikset toimivat hyvin, tulee kuntatekniikka lisäämään niitä. Kuntatekniikka tiedottaa, valistaa ja ottaa osaa erilaisiin roskakampanjoihin ja osallistaa samalla kuntalaisia roskaamisen vähentämiseen. Kuntatekniikka asentaa kesän 2023 aikana Odenwallin puistoon lisäpenkkejä. Svenska Skolcentrumin, nuorisotalon ja Uuden Paviljongin yhteisen piha-alueen kehittämistä suunnitellaan. Kuntatekniikka myös pyrkii löytämään osalle nykyisistä penkeistä paikan, joka mahdollistaa talvikunnossapidon, mutta myös penkin käytön talvella.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto merkitsee tiedoksi vastauksen nuorisovaltuuston aloitteeseen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Oheismateriaali:

Aloite

Jakelu:

Nuorisovaltuusto

Kaupunginvaltuusto

§ 42

19.06.2023

Kasavuoren koulukeskuksen väistötilasuunnitelma, lisämääräaika-asia

KV 19.06.2023 § 42

89/02.02.00.01/2023

Lisätiedot:

suunnittelija Henna Turunen, puh. 050 382 6265
opetuspäällikkö Maria Ekman-Ekebom, puh. 050 308 6262
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta kävi kokouksessaan 19.4.2023 (§ 26) keskustelua Kasavuoren koulukeskuksen sisäilmatilanteesta ja päätti esittää seuraavaa:

"A-siiven pidempiaikaiset, paviljonki-tyyliset väistötilat samalla tontilla tai sen välittömässä läheisyydessä järjestetään mahdollisimman pian. Valiokunta pyytää tähän yhteistyötä kaupunginhallitukselta ja yhdyskuntatoimelta. Mikäli koulut tarvitsevat, sivistystoimen tulee järjestää väistötiloja jo syksystä 2023. Tällöin Odenwallin tiloja tulisi tarkastella kärkevaihtoehtona. Kaikissa väistötiloissa on huomioitava, että ne ovat toiminnan suunnittelun ja pedagogiikan kannalta tarkoituksenmukaiset.

Lisäksi valiokunta edellyttää, että selvitys nopeasti käyttöön otettavista sekä pitkäaikaisista väistötiloista tuodaan valiokunnalle seuraavaan kokoukseen. Selvitykseen tulee sisältyä lapsivaikutusten arviointi."

Selvitys väistötiloista yläkoululaisille ja lukiolaisille

Sivistystoimi on selvittänyt mahdollisia väistötiloja osalle Kasavuoren koulukeskuksen opetusryhmistä. Selvitys sisältää sekä nopeasti käyttöön otettavat että pidempiaikaiset väistötilaratkaisut. Väistötilavaihtoehdot ja niiden kustannuslaskelmat ovat esitetty **oheismateriaalissa**.

Suomenkielisen perusopetuksen rehtorin kanssa käytyjen keskusteluiden pohjalta katsotaan, että pedagogisesti ja toiminnallisesti perusteltua olisi siirtää yläkoulun kolme kielikylpyryhmää (yht. noin 47 oppilasta) väistötiloihin. Kielikylpyryhmät muodostavat oman kokonaisuutensa ja heidän oppimateriaalinsa olisivat näin samassa paikassa, mikä on toiminnan järjestämisen kannalta kätevää. Kielikylpyryhmien mahdolliset nopeasti käyttöön otettavat väistötilat olisivat Odenwallin tiloissa tai Metsämajan tai Oasenin päiväkodin remontoituissa tiloissa, jotka vapautuvat syksyllä 2023 varhaiskasvatukselta. Jokaisen vaihtoehdon kohdalla on huomioitava oppilaiden turvallisuuteen ja valvontaan liittyvät asiat, mm. ruoka- ja välituntivalvonnat sekä siirtymät aikuisen kanssa tilasta toiseen. Valinnaisaineet, liikunta sekä mm. fysiikka ja kemia järjestetään pääsääntöisesti Kasavuoren koulukeskuksessa. Ruokailu järjestetään lähimmässä koulukeskuksessa.

Tarkempi selvitys eri väistötiloista sekä tehty lapsivaikutusten arviointi ilmenee suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatuksen valiokunnan pöytäkirjasta 7.6.2023 (§ 37).

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2023375-11>

Väistötilojen kustannusarviot

Väistötilat rahoitetaan käyttäjätoimialan käyttötaloudesta, myös investointihankkeiden yhteydessä.

Seuraavaksi esitetyt suuntaa antavat kustannusarviot perustuvat kevään 2023 kustannustasoon.

Lyhytaikaiset väistötilavaihtoehdot:

- Odenwallin tilat
  - mahdollisia kalustamiskustannuksia
- Metsämajan tilat
  - remontti noin 25 000 €
- Oasenin tilat
  - remontti noin 15 000 €
- Työväen akatemia (vuokra peritään elo-toukokuulta = 10 kuukaudelta):
  - 9 tilan vuokra 221 400 €/lukuvuosi (22 140 €/kk)
  - hoitokulu- ja kalustevuokra 49 200 €/lukuvuosi (4 920 €/kk)
  - ruokailukustannukset noin 91 000 €/lukuvuosi (n. 123 pv.)
(yksikköhinta n. 5,50 €, opiskelijoita n. 134)
  - Yhteensä noin 362 000 € /lukuvuosi

Pidempiaikaiset väistötilavaihtoehdot:

- Työväen akatemia (vuokra peritään elo-toukokuulta = 10 kuukaudelta):
  - 9 tilan vuokra 221 400 €/lukuvuosi (22 140 €/kk)
  - hoitokulu- ja kalustevuokra 49 200 €/lukuvuosi (4 920 €/kk)
  - ruokailukustannukset noin 91 000 €/lukuvuosi (n. 123 pv.)
(yksikköhinta n. 5,50 €, opiskelijoita n. 134)
  - Kustannukset yhteensä noin 362 000 € /lukuvuosi
- Pieni moduulikoulu (4 luokkahuonetta, yhteensä 360 m²; 3 vuoden tai 10 vuoden sopimuksilla):
  - vuokra 129 600 tai 64 800 €/vuosi (10 800 tai 5 400 €/kk)
  - maanrakennustyö 250–300 €/m² -> 90 000–108 000 € /1. vuoden perustuskustannus
  - kytkeminen kunnallistekniikkaan n. 50 000 € (vesi, viemäri, sadevesi, sähkö ja IT) / 1. vuoden perustuskustannus

Kaupunginvaltuusto

§ 42

19.06.2023

- Kustannusvaikutus ensimmäisen vuoden käyttötalouteen noin 205 000–290 000 €
- Laajempi moduulikoulu (12 luokkahuonetta, yhteensä 1 300 m²; 3 vuoden tai 10 vuoden sopimuksilla)
  - 468 000 tai 234 000 €/vuosi (39 000 tai 19 500 €/kk)
  - maanrakennustyö 250–300 €/m² -> 325 000–390 000 € /1. vuoden perustuskustannus
  - kytkeminen kunnallistekniikkaan n. 50 000 € (vesi, viemäri, sadevesi, sähkö ja IT) / 1. vuoden perustuskustannus
  - Kustannusvaikutus ensimmäisen vuoden käyttötalouteen noin 610 000–910 000 €
- Laajempi moduulikoulu (16 luokkahuonetta, sisältäen 2 kotitalousluokkaa, yhteensä 1750 m²; 3 vuoden tai 10 vuoden sopimuksilla)
  - 630 000 tai 315 000 €/vuosi (52 500 tai 26 250 €/kk)
  - maanrakennustyö 250–300 €/m² -> 437 500–525 000 € /1. vuoden perustuskustannus
  - kytkeminen kunnallistekniikkaan n. 50 000 € (vesi, viemäri, sadevesi, sähkö ja IT) / 1. vuoden perustuskustannus
  - Kustannusvaikutus ensimmäisen vuoden käyttötalouteen noin 775 000–1 205 000 €

Yhdyskuntatoimen mukaan sopiva sijoituspaikka moduulirakennuksille olisi Kasavuoren koulukeskuksen tontin alareunassa ns. mopoparkkialueella koripallokentän lähellä.

Kasavuoren koulukeskuksen kuormituksen vähentämiseksi sivistystoimi esitti, että syksyllä 2023 Kasavuoren koulun kolme kielikyöpyryhmää (7–9F) siirretään väliaikaisesti väistötiloihin Metsämajan kunnostettuihin tiloihin. Osana lapsivaikutusten arviointia toteutetun kyselyn perusteella oppilaiden suurimmat huolenaiheet väistötiloissa liittyvät koulumatkan pidentymiseen. Metsämajan tilat sijaitsevat toiminnallisesti keskeisellä paikalla, lyhyen kävelyetäisyyden päässä kouluista: 3 minuutin kävelymatkan päässä Granhultsskolanista, 6 minuutin päässä Mäntymäen koulusta ja 11 minuutin päässä Kasavuoren koulusta. Tilojen läheinen sijainti Granhultsskolanin kanssa mahdollistaa aktiivisemmän yhteistyön ruotsinkielisen opetuksen kanssa, mikä edistää kielikyöpyopetukselle tärkeää elävää kaksikielisyyttä.

Lisäksi esitettiin, että Kauniaisten lukion kolmannen vuoden opiskelijat siirtyvät syksyllä 2023 Työväen akatemiaalta vuokrattaviin väistötiloihin. Tilat ovat soveltuvimmat vanhemmille opiskelijoille, näin ollen lukiolaisista juuri abiturienteille. Lukiolaisten huoli väistötilajärjestelyiden aiheuttamasta ylimääräisestä stressistä viimeiselle lukiovuodelle huomioidaan suunnittelemalla tilaratkaisut ja opetusjärjestelyt niin, että muutos olisi mahdollisimman vähän kuormittava.

Tämän lisäksi pidempiaikaisena ratkaisuna esitettiin Työväen akatemian tiloja väistötiloiksi, mikäli kokemukset ovat hyvät. Ratkaisun katsotaan olevan kokonaistaloudellisesti kannattavampi pidempiaikainen vaihtoehto kuin siirtokelpoisten moduulien vuokraaminen.

Väistöaika riippuu Kasavuoren koulukeskuksen korjauslaajuudesta ja ala-/yhtenäiskouluratkaisun toteutusajasta.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta päätti kuitenkin toisin kuin esityksessä ja päätti, että Kasavuoren koulukeskuksen lyhytaikaiset väistötilat järjestetään seuraavasti:

1. Vuokrataan 9-12 luokkatilaa Työväen akatemian tiloista lukuvuodelle 2023–2024 1.10.2023 alkaen.
2. Tarvittaessa otetaan käyttöön 3-4 luokkatilaa Odenwallin tiloista lukuvuodeksi 2023–2024 1.10.2023 alkaen.

Ensisijaisesti lyhytaikaisia väistötiloja käyttää lukio.

Lisäksi valiokunta esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että valtuusto myöntää lisämäärärahan 142 000 euroa Työväen Akatemian ja Odenwallin väistötiloista aiheutuviin kustannuksiin suomenkielisen opetustoimen käyttötalouteen vuodelle 2023.

Valiokunta päätti myös, että Kasavuoren koulukeskuksen pidempiaikaiset väistötilat järjestetään kokonaisuudessaan laajemmassa moduulikoulussa Kasavuoren koulun tontilla. Asian valmistelu aloitetaan välittömästi ja sisällytetään talousarvioon 2024 siten, että moduulit ovat käytössä syksyllä 2024.

Kaupunginhallituksen kokouksessa 12.6.2023 (§ 120) todettiin, että kaupungin hallintosäännön 20 ja 21 §:ien perusteella valiokunnan toimivaltaan kuuluu päättää sen hallinnassaan olevien tilojen käytöstä. Sen sijaan uusien tilojen järjestäminen sekä tilojen vuokraaminen ulkopuolisilta kuuluu hallintosäännön 21 §:n 6 kohdan mukaan yhdyskuntatoimelle, joka järjestää toimitilat toimialoille.

Koska valiokunta ei ollut hallintosäännön nojalla voinut tehdä lopullista päätöstä eri päätöksessään mainittujen tilojen vuokraamisesta varsinaisen toimivallan olevan yhdyskuntavaliokunnalla tai hallintavaliokunnalla, valiokunnan päätöstä tulee tulkita esitykseksi yhdyskuntatoimelle, jonka tulee huomioida suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan päätös sen toivomien toimitilojen osalta ja ryhtymään toimenpiteisiin näiden johdosta. Tästä muodollisesta toimivaltajaosta huolimatta on selvää, että valiokunnan esittämä väistötilaratkaisu vaatii lisämäärärahan.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto päättää myöntää lisämäärärahan 142 000 euroa Työväen Akatemian ja Odenwallin väistötiloista aiheutuviin kustannuksiin suomenkielisen opetustoimen käyttötalouteen vuodelle 2023.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto

§ 42

19.06.2023

Oheismateriaali:

Väistötilasuunnitelmat

Kaupunginvaltuusto

§ 43

19.06.2023

Valtuustoaloite

KV 19.06.2023 § 43

344/00.02.10.00/2023

Puheenjohtaja ilmoitti valtuutettujen jättäneen yhden valtuustoaloitteen.

Valtuutettu Sami Villan ym. allekirjoittamassa aloitteessa ehdotetaan, että koirakiellot poistetaan Kauniaisten hautausmaalta ja Träskmossenin suoalueelta.

Valtuustoaloite on **liitteenä**.

Päätös:

Valtuusto päätti saattaa valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liitteet:

Valtuustoaloite

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 29, § 31, § 32, § 33, § 34, § 38, § 39, § 41, § 43

MUUTOKSENHAKUKIELTO VALMISTELUA TAI TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee vain valmistelua.

Sovellettavat lainkohdat: Kuntalaki (410/2015) 136 §

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 30, § 36, § 37, § 40, § 42

VALITUSOSOITUS

Kunnallisvalitus valtuuston päätökseen

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle kunnallisvalitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Kirjaamo	Puh.	029 56 42000
Radanrakentajantie 5	Faksi:	029 56 42079
00520 HELSINKI	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös),
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset),
- 3) vaatimusten perustelut,
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun, joka on 270 euroa 1.1.2022 alkaen (asetus 1122/2021).

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 35

MUUTOKSENHAKUOHJEET KANSALLISET KYNNYSARVOT ALITTAVISSA HANKINNOISSA

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen taikka molemmat. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Kunnan jäsen voi tehdä kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen.

Asianosaiseksi katsotaan tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää kaupungin kirjaamosta.

Toimitusosoite

Kauniaisten kaupunki	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kirjaamo	Puh.	09 50561
Kauniaistentie 10	Faksi:	09 5056 535
PL 52, 02701 KAUNIAINEN	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun vaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisua koskeva vaatimus on toimitettava kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta edellä mainittuun aikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisua koskevan vaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisua koskevan vaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisua koskeva vaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla:

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon oikaisua koskeva vaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisua koskevassa vaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos vaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, vaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä

tarvittavat yhteystiedot. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Jos päätös oikaisua koskevaan vaatimukseen saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.